a gyógyszerész

A MAGYAR MAGÁNALKALMAZOTTAK SZABAD SZAKSZERVEZETE
GYÓGYSZERÉSZ SZAKOSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA

Bronchitis, pertussis
esetén
Contratussin
Gyártja és forgalomba hozza: **BAYER GYÓGYSZERTÁR** Budapest, VI., Andrássy-út 84 sz.

Lukács és Társa
gyógyárunagykereskedés
Budapest, Práter-utca 19.
Telefon: 22-77-43, 13-87-90
gyorsan és pontosan szállit helyben és vidékre

TŐRŐK-LABOR
gyógyárunagykereskedés és vegyészeti gyár rt.
BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 12.
Ismét régi pontossággal szállítja
a gyógyszertárak szükségleteit.
SÜRGÖNYCIM: DROGTÖRÖK BUDAPEST. — TELEFON: *225—460

a gyógyszerész

A MAGYAR MAGÁNALKALMAZOTTAK SZABAD SZAKSZERVEZETE
GYÓGYSZERTÁRI DOLGOZÓK SZAKOSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA

III. ÉVFOLYAM. BUDAPEST, 1948. FEBRUÁR 29 4. SZÁM

Tinctura PAPAVERIS -conferta DR. REX

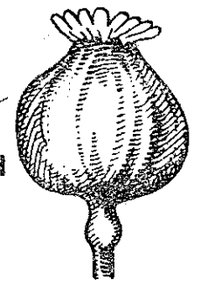

Teljes és biztos halásu készitmény a perorálisan alkalmazott ópium indicatiós területén

Nem specialitás, csakis magistralis rendelésre

REX Gyógyszervegyészeti Gyár és Gyógyárukereskedelmi rt. BUDAPEST — DEBRECEN.

T A R T A L O M :

Márkus Dezső: Mindnyájunk érdeke . . . 97
Gyógyszerészek Centenáriuma . . . 98, 108, 114, 120
Dr Csipke Zoltán: Steril-oldatok helyes készitése . . . 99
Dr. Issekutz Béla: A gyógyszertani kutatások ujabb vivmányai és jövője . . . 102
(székely): Az egyetemi ifjuság kongresszusa . . . 104
Dr. Mozsonyi Sándor: Gyógyszergyártás és gyógyszerészek . . . 106
Dr. Hantos László: Synonima — Védett nevek . . . 109
(M.) Olt Károly miniszter előadásáról . . . 112
Dr. Némedy Imre: Gelatin capsulák készitése . . . 113
Ligeti Viktor: Referatum . . . 115
Dr. Turi Pál: Gyógyszerész-napok . . . 117
Bánó Andor: Tudomány és növényvédelem . . . 118
(székely): Fogalmi zavar . . . 121
(székely:) Uj bélyegző . . . 121
Vas Zoltán: A hároméves terv a teljesités utján . . . 122
(székely): Gyógyszertári szakmunkások . . . 126
Legközelebbi taggyüléseink, Az OTI a tiltek, Alosztályi közlemények, Vegyileg tiszta alkohol előállitása, Az angol gyógyszerészet, Hirek, Szerkesztől üzenetek és más közérdekü közlemények.

THALLMAYER ÉS SEITZ R. T.
gyógyszerárunagykereskedés és
gyógyszervegyészeti laboratorium
Budapest, V., Zrinyi-utca 3
Telefon: 182—938
Sürgönycim: THALSEITZ BUDAPEST
Ismét békebeli gyorsasággal expediál.

INJECTIONES ERI
minden összetételben készülnek
Előállítja: Spergely Béla és Spergely Béláné
gyógyszerészeti laboratóriuma
Budapest, XIV., Stefánia-ut 25. Telefon: 296—452

Ismét kapható!

JODCALCOTHEOBROMIN Richter dragée
Dragéenként 0.25 g theobromin-calcium-salicylicumot és 0.05 g kal. jodatumot tartalmaz.
Arteriosklerosis és essentialis hypertonia specifikus gyógyszere.
Richter Gedeon vegyészeti gyár r. t. Budapest X.

III. ÉVFOLYAM BUDAPEST, 1948. FEBRUÁR 29 4. SZÁM

A GYÓGYSZERÉSZ

A MAGYAR MAGÁNALKALMAZOTTAK SZABAD SZAKSZERVEZETE
GYÓGYSZERTÁRI DOLGOZÓK SZAKOSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA

Mindnyájunk érdeke,

hogy szakmánk problémáiról, sine ira et studio beszéljünk és hogy a demokráciához illő őszinteséggel foglalkozzunk minden kérdéssel, amelyek érintésénél egyesek érzékenysége talán tul erősen van érintve. Azonban higgyék el a duzzogók, hogy minden korholás értük, mindnyájunkért, a közösségért történik. Természetesen ugyanakkor, amikor kritikát gyakorolunk, már szokássá vált, hogy előbb önkritikával éljünk.

Akik az uj fordulóban, a hős Szovjet hadsereg győzelme után, közülünk rátermettségüknél fogva, vagy felsőbb utasitásra, bárhol is az élre kerültek, nehéz helyzetbe jutottak. Kifejezői lettek az egész szakmának. Az itt talált szörnyü pusztulásban minden megnyilatkozásuk, minden lépésük, a felemelkedésnek és az ujjáépitésnek szólt. Bizony nem kis feladatot vállaltak akkor, amikor sokszor magukra hagyatva, felelős helyen kellett megnyilatkozni, vagy gyorsan cselekedni.

Nem utolsó sorban vonatkozik ez reánk, a sajtó munkásaira, kik minden leirt betüért nemcsak a jelennek tartozunk felelősséggel, hanem hosszu időre, a betü örök törvényei szerint, mindaddig, mig arra a történelemnek szüksége van. Rá kell még arra is mutatnunk, hogy ez az általános felelősségvállalás egymaga még nem is volna olyan sulyos teher a köziró számára, mint a felelősség, melyet irása a későbbi időben jelent, mert mint tudjuk, az elhangzott szó elröppen, de az irás megmarad, s azt még akkor is elő szokták venni és birálni, amikor talán azok már nem is időszerüek. Egy egész szakma sorsa s annak alakulása, igen sokszor függött attól, hogy sajtója mint mérte fel az eseményeket és hogyan tálalta fel azt olvasóinak. A sajtószabadság csak addig volt szabadság, mig azzal visza nem éltek. Éppen ezért a sajtó munkása igen sokszor átgondolja és „jól megrágja", mig egy-egy sorát leirja. Nagyon nehéz feladata van a közirónak azért is, mert nemcsak egyéni érzését tolmácsolja, de ezen felül a legfontosabbat, a közösség érdekeit kell véleményével formálni.

Ugyanakkor azonban nyugodtan várja, sőt kéri a jogos kritikát és birálatot.

Bölcsen tudjuk, hogy a demokrácia irója nem mindenkinek ir, tudjuk azt is nagyon jól, hogy még igen nagy azok száma, akik a leirt sorokat másként szeretnék értelmezni, mint iródtak. Meg vagyunk győződve arról is, hogy a szakma három év alatt még nem demokratizálódott teljesen, de éppen ezért, mert tudjuk és mert minden szivdobbanásunk és megmozdulásunk a közösség érdekében történik, vállaljuk minden munkáért a felelősséget, a jobb kor biztos hitében. Ha már felvetettük a kérdést, hogy tömegeink tekintélyes tábora még nem jutott el odáig, hogy akarja, hogy szeresse ifju demokráciánkat, a fiatalság jellemző összes hevével és hibáival együtt, akkor e kiállást csak azoktól kérhetjük, akik már magukkal tisztában vannak, akik már ott tartanak, hogy Köztársaságunk összes vivmányait magukénak érzik, akik résztvettek a három év kinlódásában és hozzá segitettek ezt a kifosztott országot ismét rendbehozni, sőt sok esetben munkájukkal csodát teremteni. A hivők száma örvendetesen, napról-napra nő és meggyőződésünk, hogy a közel jövő hatása alatt, még inkább fokozódni fog.

Nem kis feladat, amire a ma vezetői vállalkoztak. Nem könnyü olyan országban, ahol még nem is oly régen egy évezredes ópium hatása alatt a félrene-

velés oly tökéletes volt, hogy nyilegyenesen torkollott bele az 1944-es évbe.

Önként felvetődik a kérdés, ha a szakma vezetői ilyen világosan látják, hogy nem minden gyógyszerész szivvel és lélekkel demokrata, akkor hogy képzelik hát el ezekkel a gyógyszerészet jövőjét? Ez az a kérdés, amely bennünket örökösen és állandóan foglalkoztat. Erről fogunk most gyakrabban beszélni és ezt fogjuk a későbbiekben demonstrálni.

A gyógyszerészetre, mint tudományra és mint gyakorlatra nagyobb szüksége lesz a demokráciának, mint eddig, ez a meggyőződésünk és ezt bizonyitani tudjuk.

A gyógyszerész, az uj demokrácia egészségügyében felelős tényező lesz, amely méltán fog sorakozni az uj szociális fejlődés soraiba. Ehhez azonban lelkiismeretes, tudományos felkészültségü emberek kellenek.

Kezdjük a gyakornok kérdéssel a gyógyszerészet jövőjét tárgyalni, melyet lapunkban legutóbb már bevezettünk és érintettünk, mert a bevált gyakorlat, hogy a házépitést is az alapnál kezdik, ez a példa ide nagyon is vonatkozik. Első sorban azt a kérdést kell felvetnünk, hogy kik kaptak a multban gyakornoktartási engedélyt? Nem titkoljuk el aggodalmunkat, hogy ezek közül olyanok is birtokában vannak gyakornoktartási engedélynek, akik a demokrácia számára nem egészen megbizhatók.

Félreértés ne essék, ezeknél most nem a szakszerüség, a tudás hiányát kifogásoljuk, erről később még beszélünk, de a politikai megbizhatóság vonalán még nem mindenki lett vizsgálat tárgyává téve és addig megnyugtatóan nem látjuk a gyakornoknevelést biztositva, amig megbujt fasiszták, le nem igazolt gyógyszerészek bitorolják e fontos közegészségügyi őrhelyeket és nevelik az uj generációt.

Ennek revizióját az igazolásokkal kapcsolatosan szeretnénk egyszer és mindenkorra elvégezni és ezt az aggodalmunkat végleg eloszlatni.

Duhaj gyakornokok helyett tisztalelkü, tanulnivágyó gyakornokokat akarunk látni.

Az a hatalmas munka, amely a jövő gyógyszerészeire vár, amelynek alapját a ma gyógyszerésze rakja le, akkor lesz jól megvalósitva, ha az utód olyan nevelésben részesül, amely alkalmassá teszi az elkövetkező nagy feladatok elvégzésére.

Vannak még elég sokan az országban félreneveltek, ifjak és öregek egyaránt, akik ma már tisztábban látnak, mint az első években és ma még nem mernek a demokráciához közeledni. Át fognak nevelődni. Tudjuk, hogy az átnevelés nem kis feladat.

A ma vezetői felelősek ország-világ előtt, a jelen és jövő emberének átalakitásáért, s talán örök időkre végzetes lenne, ha most rosszul menetelnénk, vagy félre lépnénk. Sokszor elmondottuk már nyiltan, világosan érthető formában, helyünk csak ott lehet, ahol a világ dolgozóinak összessége áll. Ahol biztositva van egyetlen életcélunk, az örök béke, az emberi szabadság és a munka után jogosan kijáró ellenszolgáltatás. Nincs más ut számunkra, mint szivvel és lélekkel beállni a sorba és harcolni a világ dolgozóival egyetemlegesen, egy uj, egy emberibb világ felépitéséért.

Mindnyájunk érdeke, hogy tisztán lássunk!

MÁRKUS DEZSŐ

Magyar Gyógyszerészek Centenáriuma

Ma már nem csak a lelkesedés hangján, hanem tárgyilagosan is jelenthetjük, hogy Centenáriumi Bizottságunk működésében napról-napra komolyabb formában bontakozik ki a magyar gyógyszerészek centenáriumi ünnepsége. Szaklapunk, melynek szellemi mühelyéből indult ki a szakmai felsorakozás gondolata, ezentul csak arra szoritkozik, hogy minden eddigi tényleges eredményről beszámoljon. De ugyanugy nem zárkózik el az elől sem, hogy minden felvetett ötletet megtárgyaljon és kihivja a legszélesebbkörü hozzászólásokat. Éppen ezért néha még ötlet-töredékeket is szaklapunk nyilvánossága elé hozunk. Hátha akad egy termékeny és termékenyitő gondolat, mely a bizonytalan, kusza terveket is életképessé teszi.

Vegyük tudomásul, hogy Centenáriumi Bizottságunk a szakmai közösség szine előtt, annak teljes bekapcsolásával tartja meg minden egyes ülését. A magyar gyógyszerészek centenáriumi ünnepségét nem néhány kiválasztott ember, hanem az egész szakma rendezi. És hogy ez a gyakorlatban is megvalósuljon, megnyitjuk szaklapunkat mindenki számára, aki azt akarja, hogy le ne maradjunk ebben a mostani nagy nemzeti versenyben. Ebből önként következik, hogy a centenáris bizottság minden kialakult tervét elbirálhatja, módosithatja — a szakmai közösség. Ennek pedig csak az nem tagja, aki nem teszi magáévá népi demokráciánk alkotó munkára hivó, szociális célkitüzéseit.

Steril Ringer, Locke és hypertoniás natrium hydrocarbonicum oldatok helyes készitése

(Közlemény a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem gyógyszertárából. Igazgató: Dr. Csipke Zoltán egyetemi c. rk tanár.)

Irta: DR. CSIPKE ZOLTÁN

A fenti cim alatt megjelölt sterilis gyógyszeres oldatokat az orvos a szervezet vizháztartásában extrarenálisan — azaz a vese müködésétől függetlenül — előálló zavarok esetén alkalmazza intravénásan, infusióban bőr alá vagy per rectum csepp infusióban.

Hogy ezeknek a gyógyszereknek gondos és szakszerü elkészitése milyen fontossággal bir, azt — ugy hiszem, hogy — az emlitett készitmények physiologiás vonatkozásaival lehet legmeggyőzőbben bizonyitani.

Nagyobb vérzések, profus hasmenések vagy izzadás, operáció stb. miatt, előálló folyadékhiány u. n. exsiccosis, azaz a vér besürüsödése, nemcsak vizveszteséggel jár, hanem ezzel egyidejüleg ionveszteség is sulyosbitja a beteg állapotát.

A vérben és a szövetekben lévő fontosabb ionok, igy a Na, a K, a Ca, Mg, Cl, CO_3 stb. nélkülözhetetlenek az élő szervezet physiológiás functióiban, a sejtek életmüködésében. Megemlitem, hogy a vér normális NaCl tartalma 580—600 mg %, amely ha 500—400 mg %-ra csökken, olyan kóros tünetek mutatkoznak, amelyek csak hypertoniás konyhasó oldat gyors intravénás alkalmazásával szüntethetők meg. A Ca a csont felépitésén kivül az izomérzékenységénél és a véralvadásban nélkülözhetetlen. A vér normál Ca értéke 10—12 mg %. A kalium jelentősége elsősorban az idegérzékenység szempontjából áll fenn és normál értéke a vérben 18—23 mg %.

Tudnunk kell, hogy a konyhasó gyorsan szivódik fel és az isotonia megtarthatása végett a szövetekbe sok vizet visz magával. A NaCl tehát ezért sem alkalmas arra, hogy a vér viztartalmát exsiccosis esetén egyedül emelje. Azonkivül a konyhasó megváltoztatja a kolloid dispersitást, a fehérjék vizmegkötőképességét és a sejtek permeabilitását, amelyek következtében különböző olyan káros mellékhatások lépnek fel, amelyeket csak a Ca és K ion physiologiás koncentrációban való jelenléte tud megakadályozni. Ezt hivjuk isoioniának!

Az isoionia fontosságára jellemző az a pharmakologiai kisérlet, amely megállapitotta a Ca és K ionok közötti biologiai antagonizmust, mely szerint ha bármely ion kerül tulsulyba, a másik mérgező hatása érvényesül, amint ez különösen az isolált sziven tanulmányozható. A K ion tulsuly a szív diastolés megállását, a Ca tulsuly pedig systolés kontrakturáját okozza. A tengeri sün petéi koncentrált tengervizben uszva jól élnek, mert a kationok egyensulya mellett a sejthártya kolloidjai egyik iont sem engedik át. Ha azonban a K vagy a Ca iont elhagyjuk akkor a tulsulyba jutott ion a sejtbe behatol és a petesejt elpusztul, lesüllyed.

Az isotoniás és isoionjás állapot helyreállitásán kivül figyelembe kell venni még a besürüsödött vér pH-jának változását is. Extrarenalis exsiccosisnál ugyanis gyakori az acidozis, azaz a vér normális 7,3 pH-jának csökkenése. Ez legfeltünőbben a nagyobb karbonátveszteséggel vagy savtermeléssel járó betegségeknél, igy pl. diabetesnél áll fenn. Ebben az esetben a fenyegető kóma (eszméletlenség) elhárítása végett hypertoniás natrium hydrocarbonicum oldat gyors intravénás alkalmazására van szükség. Más esetekben az isohydria — azaz a 7,3 pH helyreállitásához elegendő a Ringer vagy Locke oldatokban lévő 0,03 százalék $NaHCO_3$.

Mindezeket egybevetve, a vizháztartás extrarenális zavarainál az orvosnak tehát olyan oldatokat kell alkalmaznia, amelyek a laboratóriumi vérszérum vizsgálattal megállapitott különböző humorális változásokat korrigálni képesek. Azaz az orvosnak a restituciós törekvése során figyelembe kell vennie az isotoniát, az isoioniát és az isohydriát.

A vérzéskor elvesztett vér pótlására, érbénulásban az üres érrendszer megtöltésére, a vérkeringés fenntartására avagy a besürüsödött vér felhigitására — az elmondottak alapján — elsősorban a helyesen elkészitett steril Ringer-oldat vagy a még 0,1 százalék glucoset is tartalmazó Locke-oldat használható leginkább, mert a fentemlitett hármas physiologiás követelménynek ezek a készitmények felelnek meg.

A fenti physiopharmakognosiai áttekintés előrebocsátása után lássuk mármost a dolgozat cimében szereplő oldatok helyes elkészitésének módját és vizsgáljuk meg azt, hogy a helytelen elkészitésnek milyen következményei lehetnek.

A Ringer-oldat 100 köbcentimétere a Formulae Normalis előirat szerint tartalmaz:

0,3 g. Calc. chloratum siccum-ot ($CaCl_2 2H_2O$)
0,42 g. Kalium chloratumot (KCl)
0,30 g. Natrium hydrocarbonicumot és
9,00 g. Natrium chloratumot.

Vegyük sorra a készitményben lévő sókat. Igy elsősorban a $CaCl_2 2H_2O$-t, amely a gyógyszerészi gyakorlat illetve elkészités szempontjából az oldat legkényesebb pontja. Egyrészt mert a gyógyszerkönyvben csak a kristályos ($CaCl_2 6H_2O$) hivatalos, másrészt — bár a siccum készitmény jobban tárolható, — hygroskopos tulajdonságuknál fogva, a viztartalma mind a kettőnek bizonytalan. Márpedig a fent elmondottak figyelembevételével a bemért $CaCl_2$ mennyisége nem mondható jelentéktelennek s a lemérés pontosságát nem lehet elbagatellizálni, mert a Ca ionok tulsulybajutása vagy csökkenése nemcsak az isoionia megváltozását jelenti, hanem a K és Ca ionok közötti biológiai antagonizmus folytán minden felületes bemérés komoly hatástani következményekkel is jár.

Ezen kétféleképpen segithetünk. Vagy originális csomagolásu pro analysi $CaCl_2 2H_2O$-t vásárolunk és ebből készitünk az originális üveg felbontása után azonnal 50 százalékos oldatot s ebből mérünk le analitikai

mérlegen kettős (0.60 gr.) mennyiséget. De készíthetünk 10 százalékos törzsoldatot is s ebben az esetben a 3 gr leméréséhez már a gyógyszertári táramérleg is meg fog felelni. Vagy amennyiben ismeretlen viztartalmu, elfolyósodott készitményünk van, a készített törzsoldat chloridtartalmát Volhardt szerint argentometriásan megállapitjuk. Majd kiszámitjuk az oldat calcium chloratum tartalmát s ennek alapján állitjuk be a törzsoldatot 10 vagy 50 százalékra.

Ezek a légmentesen lezárt törzsoldatok, amelyeknek cimkéin feltüntetjük a $CaCl_2.2H_2O$ tartalmát, korlátlan ideig bomlás nélkül eltarthatók.

Az elfolyósodott vagy összeállitott calciumchlorid viztartalmának meghatározásával ne kisérletezzünk. Ez hosszadalmas, nem gyakorló gyógyszerésznek való munka. Ezzel szemben a chloridtartalom volumetriás meghatározása a Syrupus ferri jodati fejezetében előirt jodid-meghatározás mintájára egyszerüen és gyorsan elvégezhető.

A Ringer-oldatban lévő többi sóval ilyen szempontból nincsenek nehézségeink, mert nem nedvszivók. Ennek ellenére viztartalmuk tárolástól függően — vizsgálataink szerint — változó lehet és ezért szükségesnek tartjuk, hogy felhasználás előtt ezeket is jól kiszáritsuk. Leghelyesebben ugy járunk el, hogy a $NaHCO_3$-t és a KCl-t a Ringer-oldatban előirt arányban — későbbi felhasználás végett nagyobb mennyiségben — gondosan összekeverjük, a VI.-os számu szitán átszitáljuk, majd petri csészében szétteritve, legalább három napon át koncentrált H_2SO_4-t tartalmazó exsiccatorban tartjuk. Utána jól záródó üvegben tároljuk. Erre a célra nem kell feltétlenül b e k ö s z ö r ü l t üvegdugóval ellátott szélesszáju üveget vennünk, mert ez egyrészt drága, másrészt a dugó elcserélése vagy a köszörülethez tapadó por miatt nem mindig záródik légmentesen. Ha a porkeveréket jól kiszáritottuk, az közönséges száraz gyógyszeres üvegben is eltartható, amelyet ép parafadugóval légmentesen zárathatunk le. Esetleg használat után a dugót még le is paraffinozhatjuk.

Az oldatok elkészitéséhez aqua destillata helyett a pyrogen anyag mentes u. n. aqua bisdest. sterillst csak akkor vehetünk és számithatunk fel, ha az orvos kifejezetten ilyet rendel vagy ha az orvos a steril oldatot „in ampulla" rendeli (l. erre vonatkozólag a Gykv. „Amp. st fluidis medic. repl." és az „Aqu bisdest." fejezetében elrendelteket!) Az elmondottak alapján azonban mégis figyelembe kell venni a gyógyszertárban tárolt aqua destillata szénsavtartalmát, amely, a viz pH-ját csökkenti. Vizsgálataink szerint a gyógyszertárak destillált vizeinek pH-ja a feloldott CO_2 tartalomtól függően 5.3 pH-ig is csökkenhet és csak nyitott edényben történt tartós forralás után éri el 6.4—6,5 közötti értéket. Ez a pH ingadozás a Ringer v. Locke oldat pH-ja szempontjából nem közömbös. Az oldatok készitése előtt tehát ha a dest. vizünk pH-ja 6.4 alatt van, a gyógyszerkönyvben előirt szénsavmentesitést feltétlenül végezzük el.

A sóknak fent megjelölt módon történt előkészitése és a destillált viz megjavitása után a steril oldat készitéséhez olyan erősebb falu hengeres gyógyszeres üveget vegyünk (ne üvegdugós üveget!), amely a folyadék mennyiségénél kb. 25 százalékkal nagyobb. Ezzel fékezzük le ugyanis sterilezéskor az üveg falára gyakorolt nagyobb nyomást. (Expanziós tér!)

Az oldatot a steril injekciók készitésére előirt szabályok szerint (erre vonatkozólag lásd a Gykv. „Amp. steriles fluid medic. repl." és a „Gyógyszerek sterilezése" fejezeteket) elkészitjük és a koncentrációt a Formulae Normales rendelet „Sol. sterilis pro inj." szerint gr.-térf. százalékra állitjuk be. Megjegyezni kivánom, hogy ez a javaslatunk voltaképpen ellenkezik a Gyógyszerkönyv 15. oldalán az „Általános tudnivalók" 2. és 3. bekezdésében foglaltakkal, amely szerint „a százalék sulyszázalékot jelent, hacsak nincs kifejezetten térfogatszázaléknak jelölve". Ezt a rendelkezést injectiós oldatokra vonatkoztatva nem tartjuk helyesnek, mert az orvos az injectiókat térfogatban mérve alkalmazza. Ha tehát az elkészités módja nincs összhangban az alkalmazás módjával, különösen erős hatásu szert alkalmazó injectiós oldatok esetében, komoly következményekkel kell számolnunk. (Pl. 40 százalékos dextrose oldatba az orvos adrenalint, digitalist, strophantint, vagy más erős hatásu szert is rendelhet.) A Gyógyszerkönyv életbelépetése után megjelent „Formulae Normales" rendelet az injectiós készitmények előállitásánál már a gramm-térfogat-százalékos készitési módot ir elő. Értelmezhetjük tehát azt a rendelkezést, a fentiekkel alátámasztva, hogy ez tulajdonképpen módositja egy másik rendelet-nek, azaz a Gyógyszerkönyvnek — mondjuk hibás — rendelkezését.

A parafadugót belül vékony gummilemezkével vonjuk be s nem ajánljuk erre a célra a pergamin vagy cellofánpapirt, mert azok ráncot vetnek és kisérleteim alatt magam is tapasztaltam, hogy a meggyürődött papir mellett könnyen keletkezett kapilláris résen át levegő és széndioxyd távozott el. Ezt a körülményt sterilezés alatt a gyógyszerész nem ellenőrizheti és nem is veszi észre, csak akkor már, ha a sesquicarbonátossá vált készitménye a későbbiek folyamán kifogás alá esik.

Az oldatot tartalmazó üveg légmentes lezárására olyan ép parafadugót használjunk, amely csak felpuhitás után megy bele az üveg nyakába. A dugószoritó használatát kevésbbé ajánlom, mert a keskeny dugópuhitó helytelen alkalmazásakor a dugó félig eltörik és az üveg kinyitásakor a teteje leválik, sok bosszuságot okozva ezzel az orvosnak vagy betegnek egyaránt. Minthogy a dugókat felhasználás előtt kifőzéssel egyébként is sterilezni kell, a vizben felpuhult dugónak az üvegbe helyezéséhez puhitóra nincs külön szükség.

A dugó belső felületének bevonását azért tartjuk szükségesnek, mert még a tükrözött dugóból is hullhat be az üvegbe parafa, azonkivül mikrokavernákkal behálózott rugalmas parafa megnyugtató módon a szokásos, a Gyógyszerkönyv által is előirt módon nem sterilezhető.

Különös fontossággal bir végül a dugó gondos leszoritása pezsgőkötéssel, nehogy sterilezéskor a dugó kiemelkedhessen és ezáltal helyet adjon a CO_2 eltávozásának.

A natrium hydrocarbonicum — mint ismeretes — már 60 fokon kezd bomlani natrium carbonatra, vizre és CO_2-re. Kisérleteim szerint nyitott edényben 30 percig főzött 5 százalékos, ugyszintén a telitett, azaz 8 százalékos natrium hydrocarbonicum oldatban a hydrocarbonat átlag 30—33 százalékban bomlott el, mig zárt térben, ahol az oldat nyomás alatt van, ugyancsak 100 fokon 30 perc alatt a bomlás alig éri el az 5—6 százalékot, amely már gyakorlatilag elhanyagolható és sem a hypertoniás natrium hydrocarbonicum, sem a Ringer-oldatban hatástanilag avagy külsőleg is észrevehető változást nem okoz.

A hydrocarbonatnak nagyobb mértékben történő bomlása a hypertoniás $NaHCO_3$ oldatoknál hatástani szempontból komoly következményekkel jár és az ilyen oldat külsőleges alkalmazása az alkalmazás helyétől és a beteg érzékenységétől függően dermatitist vagy ekcémát; belsőlegesen pedig, pl. acidozisnál, haemolysist vagy a vér pH-jának gyors emelkedése miatt u. n. alkalozist okoz, amelynek kisérő jelensége szokott lenni a tetániás göresös roham.

A Ringer- vagy Locke-oldat összetétele és ezzel együtt a hatása is megváltozik a helytelen sterilezés következtében annak ellenére, hogy a natr. hydrocarbonicum tartalma literenként mindössze 0.30 gr.

A nem zárt térben történő sterilezés következményeit kisérleteim alapján a következőkben foglalhatom össze:

1) A Ca ion nagyrészének calcium carbonat alakjában történt leválása folytán csökken a calcium mennyisége.

2) A Ca ion csökkenése folytán a tulsulyba kerülő biológiai antagonista K ion mérgező hatása érvényesül.

3) A carbonat leválása folytán az oldat 7.2 pH-ja 6.9 pH-ra csökken.

4) Végül a folyadék csapadékos lesz s ezért intravénás célra voltaképpen csak szürés után használható. Ezzel azonban nemcsak a sterilitását veszíti el, hanem a fent vázolt fontos isoionia és isohydria is megváltozik.

Taggyülés

Most meg kellene magyarázni végre, hogy miért nem volt eddig és miért lesz ezután. Miért nem lehetett nyolc hónapon keresztül összehivni a gyógyszerész-szakosztály taggyülését? És ha hivták is: miért nem jött össze? Miért működött egy félévig csak a vezetőség egyik része? Mi volt az akadály? Miféle nagy ellentétek okozták, hogy a vezetőség nyolc hónapja nem közölte a tagsággal sem elvégzett, sem elvégzendő munkáját?

Még jó, hogy „A Gyógyszerész", szakszervezetünk lapja, tartotta, legalább is megpróbálta fenntartani a szükségszerü kapcsolatot. Igaz, néha mi is mellébeszéltünk, mert nem vallhattuk be a teljes és elszomoritó igazságot. Pedig néha nekirugaszkodtunk, ki is mondtuk, hogy ez igy nem mehet tovább. Mert nem a vezetőség választ, hanem a tagság.

És most mondjuk meg nyiltan, hogy két tábor állt szemben egymással? Az egyik azt akarta, hogy minden gyógyszertári dolgozó egyenlő joggal, egyetlen közös szakosztályban harcolhasson érdekeiért. A másik tábor csak a gyógyszerészekkel vállalt közösséget. Az egyik tábor politikai csoportjában benn vannak a gyógyszertári segédmunkások is, a másik csoport tagjai csak gyógyszerészek lehetnek.

Nyilván szükség volt erre a nyolc hónapra, hogy a c s a k gyógyszerészi tábor eljusson minden gyógyszertári dolgozóhoz. Hogy belássák: senki méltóságán sem esik sérelem azzal, ha szakmai és szociális érdekeinek megvédésére összefognak a velünk együtt dolgozókkal. Többet elérhetünk, előbb célhoz juthatunk, ha nem rekesztünk ki senkit az előttünk álló komoly feladat elvégzéséből.

Végre megnyilatkozott az eddig merev csoport. És ha későn is jött, ezt a szociális belátást mégsem szabad lekicsinyelnünk. Végre megindulhat a munka. Összeülhet a tagság. Végre megtudhatja, meg kell tudnia, miért totogatták ide-oda hónapokon át? És hogy mi történt közben? Hogyan lett az eszmei ellentétből — szociális öntudatraébredés?

Kétségtelen, hogy a z i d ő érlelte meg a mostani közeledést. A tagság, az elhanyagolt, félreállitott tagság pedig lássa be, hogy e z a z i d ő valójában neki dolgozott. Végre mi is összekerültünk és együtt küzdhetünk jogainkért — nem csak a gyógyszertári segédmunkásokkal, hanem az egész munkássággal.

(székely)

*

Legközelebbi taggyülésünk

napját még nem közölhetjük, de most már bizonyos, hogy soká nem várakoztatjuk a tagságot. Valóban példátlan a szakszervezet életében, hogy a vezetőség csaknem kilenc hónapon keresztül nem vett tudomást a szakszervezeti tagság létezéséről. Most végre eljön a taggyülés napja, amikor a gyógyszertári dolgozók megkérdezhetik a vezetőktől: mit dolgoztatok? milyen hatalmas munkát hoztatok tető alá, hogy nem volt időtök a mi meghallgatásunkra?

Ez a kérdés el fog hangzani. És nyilvánvaló, hogy csak azok vezethetik tovább a tagság ügyeit, akik a legközelebbi taggyülésen erre a kérdésre meg tudnak felelni. *(sz.)*

A M. Gy. T. T. március 12.-i ülésének programja:

DR. HUNKÁR BÉLA szfőv. vegy. és élelmiszervizsgáló int. igazgató:
A székesfőváros élelmiszerellenőrzése.

Tichler János
ALAPITVA 1897
Gyógyszerészeti
papiráruk
BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 37.
TELEFON: 128-057.

A gyógyszertani kutatások ujabb vivmányai és jövője

RR. ISSEKUTZ BÉLA egyet. ny. r. tanár előadása*

Tisztelt Hallgatóim! Kedves Elvtársak!

Az orvosi „mesterség", vagy ha tetszik, az orvosi müvészet, évezredes. Már az ősember is megpróbálta fájdalmát enyhiteni, betegségét gyógyitani. A gyógyszerészet modern tudományos alapvetése azonban mindössze 100 éves. Az aetherrel és chloroformmal való narcosis felfedezése, valamint Semmelweis alapvető tanitása a gyermekágyi láz megelőzését biztositó chlorménesszel való kézfertőtlenitést illetően, épen 100 évre nyulik vissza. Az emlitett példák már magukban foglalják a modern gyógyitás két főtipusát: 1. Egyes szervekre ható, a szervek müködését befolyásoló gyógykezelés (Organotrop gyógyszerek); 2. Aethiotrop gyógyitás, amely a betegség okát akarja megszüntetni. Előbbire az aether és chloroform, utóbbira a chlormeszes desinficiális példája illik. Claude Bernard nyitotta meg a kutatások utját abban az irányban, hogy megkeressük a különböző gyógyitó anyagok hatásmódját. A pharmacologiai analizis hosszu évtizedeken keresztül csekély eredményt tudott felmutatni és születésem idején a bécsi egyetem világhirü belgyógyász professzora a gyógyszerekkel szemben olyan szkeptikus volt, hogy az volt a véleménye: nincs gyógyitó, csak szerencsés orvos, aki felirja a receptet, hogy a beteget megnyugtassa: „Ut aliquid fecisse videatur". Medikuskoromra esnek azok a kutatások, amelyek eredményeképpen az organotrop gyógyszerek egész sora született meg: különböző altatószerek, helyi érzéstelenitők, láz és fájdalomcsillapitók (köztük a *Vámossy* professzor által bevezetett phenolphtalein.) Igy már ekkor egy sereg gyógyszer állt az orvos rendelkezésére mégis az elv az volt: Medicus curat, natura sanat. Az első világháboru idején ez a jelszó megingott. A háboru nehézségek siettették a vitaminok megismerését. Megállapitják, hogy a D-vitamin hiánya angolkórt, a C-vitamin hiánya skorbutot, a B-vitaminé beri-berit okoz és hogy ezen vitaminok segitségével ezeket a sulyos betegségeget gyógyitani lehet.

Ehhez szorosan kapcsolódik a hormonok felfedezése. A 20-as évek óta tudjuk, hogy a cukorbetegség többé nem halálos, mert a hasnyálmirigyhormon, az insulin segitségével, a beteg életét az emberi kor legvégső határáig meg tudjuk nyujtani. 1924 óta a májkészitmények segitségével az addig feltétlenül halálos kimenetelü vészes vérszegénységet is tudjuk gyógyitani. Hormonok és vitaminok gyári előállitása, majd szintézise igy számos betegséget tett könnyen gyógyithatóvá. Ezek a gyógyszerek az organotrop gyógyszerek fogalmi körébe tartoznak.

A másik uton, ahol Semmelweis volt az uttörő, nehezebben értek el eredményt. Ugyan a 90-es években már ismeretes volt számos fertőtlenitő szer, amely a szervezeten kivül, vagy a test felületén a kórokozókat elpusztitotta, — de nem sikerült egyetlen olyan szert sem találni, amely az élő szervezetbe juttatva, a vérben, vagy az egyes szervekben már elszaporodott betegség okozó csirákat elpusztitani képes lett volna. A 900-as években kiváló bakteriológusok *(Koch, Behring)* azt hirdették, hogy teljesen hiábavaló ujabb és ujabb fertőtlenitőszerek után kutatni, mert ezekkel gyógyitó eredményt elérni a már kitört betegséggel szemben nem lehet. Uj irányt jelent a gyógyitó savók, elsősorban a diphteria elleni szérum felfedezése; ennek mintájára akart az orvostudomány hasonló gyógyitó savókat készitteni a többi fertőző betegség megelőzésére, illetve gyógyitására. Ezek a kutatások azonban kevés eredményhez vezettek. Egy fantaszta, sokak által kigunyolt kutató volt az, aki nem nyugodott bele abba, hogy nem lehet kémiai szerekkel a szervezetbe juttatott fertőző csirákat kiküszöbölni. *Ehrlich Pál* alapitotta meg a chemotherápiának nevezett irányzatot, amelyel uj utat jelölt ki a kutatásban. Trypanosomákkal fertőzött kisérleti egereket oltott be különféle festékekkel, abból kiindulva, hogy a tárgylemezen ezek a festékek a vércseppben megfestik, esetleg elölik a trypanosomákat. Ezek a kutatások vezettek a trypánvörös, majd 1908-ban a salvarsan felfedezésére.

Ezután két évtizeden át lényeges előrehaladás nem történt s nem sikerült kideriteni, hogy tulajdonképpen a chemotherapeuticumok hogyan hatnak a szervezetbe jutott kórokozókra. *Ehrlichnek* nem sikerült elméletét bebizonyitani, hogy a chemotherápiás szerek olyan „bűvös golyók", amelyek segitségével a bakteriumokat közvetlenül „eltalálhatjuk", elpusztithatjuk. Egy fiatal medikusnak, a mai *Jancsó* professzornak sikerült a Koch-intézetben egy nevezetes megfigyelést tenni. Trypaflavinnal kezelt egér vérét mikroszkóp alatt megfigyelve, azt észlelte, hogy a megvilágitás hatására a trypanosomák elpusztulnak, vagyis a kórokozók pusztulása a fluorescens anyag photodynamikus hatásának következménye. Ebből arra következtetett, hogy a trypaflavinnak a trypanosoma testében kell lennie, mert a parasitocid hatás csak igy magyarázható.

Később Szegeden megfelelő módszert dolgozott ki megfigyelésének igazolására: sikerült a trypanosomákból kivonni a festéket és azt quantitative meghatározni. Igy Jancsó professzor a chemotherapeuticumnak a parazitára gyakorolt *közvetlen hatását* bebizonyitotta.

A 30-as években megállapitottuk, hogy a festék hatására a trypanosomák anyagcseréjében történnek alapvető változások: megváltozik az oxygenfogyasztás, a cukorbontó képesség csökken, a parasita legyengül, nem tud szaporodni, ilymódon a falósejtek a degenerált trypanosomákat felfalhatják.

Abban az időben nem is tudtuk, hogy ezekkel a megfigyelésekkel mily alapvető tényt sikerült megállapitani. Kiderült, hogy ezek a szerek a parasiták életéhez szükséges fermentrendszereket mérgezik és igy fejtik ki hatásukat. 1933-ban egy dékáni beszédemben rámutattam arra, hogy noha a spirochéták, trypanosomák által okozott betegségek leküzdésében szép eredményeket sikerült elérni, — a baktériumok okozta közönséges fertőzéseknél, amelyek legyakoribb betegségeinket okozzák (sepsis, tüdőgyulladás, diphteria stb.) hatásos gyógyszerünk nincs. Ebben az időben már *Domagk* Ehrlich-hez hasonló fantaszta módon folytatja hires kisérleteit, amelyek a prontosil felfedezéséhez vezettek; ezzel a szerrel sikerült először élő szervezetbe jutott streptococcusokat elpusztitani. Domagk érdeme nemcsak a p. a. b. sulfamid és ennek azóta előállitott számtalan származékának bevezetése, de annak a ténynek az igazolása is, hogy chemotherápiás eszközökkel valóban lehetséges a szervezetbe jutott kórokozókat elpusztitani. Domagk kutatásaival egyidőben már *Fleming* megfigyeli, hogy a Penicillium notatum nevü penészgomba képes a staphylococcus tenyészetet elpusztitani; de csak jóval később, a sulfonamidokkal elért sikerek után kezdődnek meg azok a kisérletek, amelyek a gyógyászati célra alkalmas penicillin isolálására vezettek. Nagy lendületet adott ezeknek a kutatásoknak a háboru kitörése, amikor is sürgős szükség támadt szeptikus fertőzéseket hatásosan gyógyitó szerre; a korlátlanul rendelkezésre álló anyagi eszközök, a kutató munka zavartalansága és a tudósok együttmüködése bámulatos eredményeket hozott magával. A háboru kellős közepén sikerült a penicillint elegendő mennyiségben előállitani és ez a szer ma már náunk is megfelelő mennyiségbe kapható. A penicillin, a később előállitott streptomycin és a sulfamidok is u. n. fermentmérgek. A sulfonamidokra vonatkozóan ismeretes, hogy ezek a baktériumok életmüködéséhez szükséges fermentrendszerből a paraaminobenzoesavat szoritják ki és igy fejtik ki baktericid hatásukat.

A testünket felépitő sokmillió sejt különféle életfunkciót teljesit, ennek megfelelően különböző fermentrendszerekkel rendelkezik. Igy mód van arra, hogy ezeknek a speciális munkát végző sejteknek a fermentrendszereire valamilyen szerrel hatva, azok müködését befolyásoljuk. Igy kiderült, hogy *thiouracyl-származékok* a pajzsmirigyre közvetlenül hatnak és a jódfelvétel csökkentésével a pajzsmirigysejtek rendellenes müködését képesek megszüntetni. Az *urethanról*, erről a rég ismert altatószerről kiderült, hogy huzamos fogyasztása a csontvelő fehérsejt-termelését csökkenti és igy a gyógyithatatlannak itélt fehérvérüség esetén jó eredmények érhetők el. A thiouracylhoz hasonló *alloxan* a hasnyálmirigy insulin-termelő sejtjeinek müködését bénitja; igy kisérleti állatokon sikerült cukorbetegséget alloxan-adagolással előidézni.

A fermentmérgek hatásának felismerése bizonyos optimizmusra ad módot a gyógyitás jövő fejlődését illetően. Pillanatnyilag két sulyos betegséggel szemben értünk el kevés eredményt: a rákkal és a tbc-vel szemben. A rákot jelenleg késsel, Röntgen- vagy rádiumbesugárzással gyógyitják. Biokémiai vizsgálatokkal meg lehetett állapitani, hogy a ráksejtek egészen mások természetükben, felépitésükben, mint a közönséges sejtek. Nyilvánvaló, hogy ily módon meg van a lehetőség arra, hogy találjunk olyan fermentmérget, amely specifikusan a ráksejtek anyagcseréjét bénitsa. Hogy ez nem teljesen fantazmagória, arra máris van egynéhány példa. A pajzsmirigy sejtjei a vérből nemcsak a jódot, de ennek radioactiv isotópját is felveszik. Ha tehát a pajzsmirigyben képződik daganat, amely ilyen jódmegkötő sejtekből áll, akkor a radioactiv jód adagolásával ezt a daganatot el lehet pusztitani. Hasonló specificus tulajdonságai vannak a genitális hormonoknak. Mivel a tüszőhormon az emlőmirigysejtek szaporodását, igy az emlőrák kifejlődését elősegiti, az antagonista herehormonnal az emlőrákot gyógyitani lehet. Ez az uj therápiás lehetőség elkerülhetővé teszi a sulyos emlőmütéteket. Hasonló elgondolás alapján a prostatarák női hormonok adagolásával jól befolyásolható. Végül a háboru alatt gyakran emlegetett mustárgáz egy módosulata, a *nitrogénmustár* intravénásan befecskendezve alkalmas bizonyos daganatfajták gyógyitására. Ezek a példák alátámasztják azt az optimista felfogásunkat, hogy a rák gyógyitása nemsokára nem lesz nehezebb feladat, mint a többi betegségé. Ma sokszor csak a beteg sulyos fájdalmait tudjuk szüntetni, egyébként azonban halálos itéletét nem változtathatjuk meg; reméljük hogy meg fogjuk találni azt a specificus fermentmérget, amely a ráksejtek elpusztitását chemotherápiás uton lehetővé teszi.

A másik sulyos probléma a tuberculosis kérdése. A *rubrophen*-nel csonttuberculosisnál és más tuberculotikus megbetegedéseknél is sikerült biztatós eredményeket elérni, noha ez a szer állatkisérleteknél hatástalannak mutatkozott. A sulfonamidszármazékok közül *promin*-nal és hasonló vegyületekkel biztató eredményeket értek el, de ez a szer emberre túlságosan mérgezőnek bizonyult. Ezzel a negati-

* Elhangzott a Szocialdemokrata Párt Értelmiségi Akadémiájának előadássorozatában 1948. február 20-án. (Gyorsiró-jegyzetek alapján.)

A kiadóhivatal kérése

A hátralékos előfizetők felszólító levelei külön kiadást jelentenek, amit természetesen a hátralékban lévő előfizető tartozik viselni. Ezzel szemben akadnak olyanok akik önkényesen levonják ezeket a jogosan felszámitott 1—2—3 forintokat

Arra kérjük az érdekelteket, hogy ezen felszólitási dijakat, amiben csak a kiadóhivatal készkiadásai foglaltatnak, legközelebb beküldeni sziveskedjenek.

Itt kell megjegyeznünk azt a törpe gyógyszerészek által tévesen értelmezett előfizetési módot, hogy akkor is igényt tarthat a kedvezményes előfizetésre, ha a dijakat utólag fizeti; ez esetben negyedévre nem 25 forint, hanem 3 x 10 forint.

vummal szemben nagy haladást jelentett a *streptomycin*, ez az egyik sugárgombából isolált hatásos antibiotikum, amely a tuberculosis bacillus szaporodását meggátolni képes. Mivel ebből igen kis készletek állanak rendelkezésünkre, elsősorban gyermekkori agyhártyagyulladásnál és miliaris tuberculosisnál adjuk, ezekben az esetekben életmentő.

A paraaminosalicylsav, amelynek gyártása már az egyik magyar gyárban szép sikerrel indult meg, irodalmi adatok szerint szintén eredményes lehet tuberculoticus megbetegedések kezelésénél.

Ezekre a biztató eredményekre hivatkozhatunk. A háborus kutatások eredményei közt megemlithető még a dimercaptopropanol, amelyet eredetileg a német harcgázok elleni védekezésre állitottak elő, de ma eredményesen használják arsen és különféle fémmérgek ellen. Mindezek a gyógyszerek — penicillin, streptomycin, promin, dimercaptopropanol stb. — háborus kutatások eredményei, nemkülönben a radioactiv isotopok, amelyek közül néhányat therápiásan is felhasználhatunk. Az atomenergia békés felhasználása korlátlan gazdasági lehetőségekre, általános jólétre vezethet és ezzel párhuzamosan az orvosi tudomány haladása egyre több betegség kiküszöbölését teszi majd lehetővé. A háboru nyitotta meg az uj utakat, de most már békére, a népek együttmüködésére van szükség, hogy az elért eredményeket teljes mértékben meg lehessen valósitani és az atomenergia kihasználásával, valamint az orvosi tudomány haladása révén az igazi földi paradicsom elérhető legyen. Ehhez az szükséges hogy ne csak mi, hanem minden ember és minden nép, nem csupán szóval, de szivvel és lélekkel érezze és mondja velünk együtt: *barátság!*

Az egyetemi ifjuság kongresszusa

Ez már a második kongresszus volt a felszabadulás óta és ott zajlott le az M. K. P. központi székházában, a Köztársaság-téren.

Megvallom: sok panaszom volt éppen az egyetemi ifjuságra. Sokszor volt velük elintézetlen ügyem anélkül, hogy közöltem volna. Nem egyszer kétségbeesetten hajtottam le a fejem és még magamtól sem mertem megkérdezni: valóban ők azok? nyugodtan rájuk bizhatunk mindent? az egész magyar jövőt? megbizhatunk bennük? Hogy ha mi kidőlünk, ők a helyünkbe állnak és jobban csinálják, amit mi abbahagytunk! Tollal és szerszámmal.

Most végre a felszabadulás óta először, szemtől-szembe álltam az ifusággal. Ellepték a hatalmas mozitermet, el az egész épületet. És még egyre jöttek meghivókkal és tagsági könyvekkel. Szinte özönlött a kommunista egyetemi ifjuság.

Nézem őket és végre ugy érzem, hogy nem éltünk, nem kinlódtunk, nem harcolunk hiába. Igen, itt vannak, ők azok. Őket kerestem, miattuk lázadoztam mostanáig. Jönnek, menetelnek utánunk.

A politikai beszámoló végeztével hallgatom a hozzászólásokat. Mit mond az ifjuság? Mire kiváncsi? És lám, csupa komoly épitő szándéku, utat kereső kérdés. Valósággal utánakapnak a reálisan megnyugtató válasznak.

Igen, ez az igazi magyar fiatalság. Nekik, miattuk érdemes ezt a rommá aljasitott országot — erkölcsileg ujjáépiteni. Jönnek utánunk. Tollal és szerszámmal. Az emberi tudás, a munka, a szociális elhivatottság hatalmával.

Azután egy orosz filmet pergetnek le. Gorkij: Egyetemi éveim. Ott ülök, ott szorongok közöttük. Pereg a film és én ugy érzem, hogy ezek a fiuk és lányok, ezek a fiatal elvtársak és elvársnők is — szereplői ennek a nagyszerü filmnek.

Szinte hallom az ifjuság szive dobogását. Látjátok elvtársaim, nektek akkor elhittem és elhiszem ma is, hogy ti vagytok a márciusi ifjuság. Igen, ti ott voltatok Petőfi és Gorkij mögött. Ti vagytok a — halhatatlan ifjuság.

(székely)

ÉRTA K-STROPHANTIN-INJEKCIÓK
ismét kaphatók!

Az OTI a tiétek,

ezt halljuk ujabban mennél sürübben hangoztatni, az üzemekben, a gyárakban sőt legujabban a mezőgazdaságban is.

Vettük a fáradságot és utána néztünk és saját szemünkkel győződtünk meg arról, hogy a multban mindenki által szidott, az ostrom után teljesen kifosztott OTI-t 3 év alatt hogy lehetett annyira rendbehozni, hogy ma méltán büszkélkedhet a demokrácia e munkás intézményével.

Azt, hogy az 1945-i ostromot a Fiumei-uti központ kiheverte, már mint külső eredményt, megszoktuk, a volt Magdolna, ma Koltói Anna baleseti kórház elpusztult berendezését tökéletesen pótolták, sőt ujabb, modern segészeti osztállyal bővitették, az is közismert, a vidéki intézetek ujjáépitése is ismert tény. De ahogyan a belső szervezést és munka tempóját megnéztük, ez bámulatba ejtett bennünket.

Nem volna teljes a beszámolónk, ha olvasóinkkal nem közölnénk a számadatokkal tüzdelt OTI tájékoztatót, mert ebből világlik ki, hogy mire képes egy munkássorból származó tisztviselőgarnitura, amely ma jellemzi az egész OTI-adminisztrációt.

Az OTI készpénzszolgáltatásai az utolsó 5 hónapban, 1947 augusztusától — decemberig.

Betegségi biztositás		
Táppénz	39 743 358.12	
Szülészeti segély	4 789 513.32	
Betegek utiköltsége	1 399 504.77	
Temetkezési segély	1 204 046.59	
Ápolási költség	23 790 621.61	
Gyógyászati ellátási költség	17 510 657.66	
Orvosi költség	12 301 935.41	
Rendelőintézeti költség	5 055 568.73	
Gazdasági munkavállalók betegségi segélyei	1 289 821.67	
		107 084 822.88
Baleseti biztositás		10 995 295.48
Öregségi stb. biztositás		38 525 960.12
Bányanyughérbiztositás		13 626 664.62
Családbiztositás		51 163 235.39
Egészségvédelem		2 459 721.47
Biztositási szolgáltatások összesen:		223 855 699.96

Az intézet 3 éves tervével kapcsolatban már végrehajtott jelentősebb szolgáltatások:

Családtagok féltáppénzsegélyének két családtag esetében 75 százalékra emelése.

Egyedül élő biztositott kórházi ápolásának 31. napjától negyedtáppénz folyósitása.

Családtagok kórházi ápolási költségét az Intézet 42 nap helyett 60 napig viseli.

Tüdőbeteg biztositottak után egy év helyett két évig, a tbc.-s családtagok után pedig 42 nap helyett 6 hónapig viseli az Intézet a költségeket.

A tüdőbetegek kórházi ápolásának 28. napját követően is a legalsó kórházi osztály összegében fizeti az Intézet az ápolási dijat.

A szoptatási, gyermekágyi és terhességi segély összegét egységesen mind a biztositott nőre, mind a biztositott feleségére napi 3 forintban folyósitja az Intézet.

A munkavállaló elhalálozása esetén az Intézet a munkavállaló tényleges javadalmazása napi átlagának harmincszoros összegét, legfeljebb azonban 1 500 forintot fizet ki **temetkezési segély cimén**. A temetkezési segély összege nem lehet kisebb Budapesten 600 forintnál, más városban 500 forintnál, egyéb helységekben 400 forintnál.

A mütéti és konzerváló fogászati gyógykezelésen felül (foghuzás, fogtömés) **müfogat és müfogsort** nyujt a biztositottaknak és igényjogosult családtagjainak. Abban az esetben, ha négynél több, de tiznél kevesebb fogat kell pótolni, a biztositott csak az önköltségi ár 75 százalékát tartozik megfizetni. Ha pedig tizenegy vagy ennél több a pótlandó fogak száma, az intézeti önköltségi ár 50 százalékát kell megfizetni. Minősitett tagság esetében (azaz két éven belüli egy év igazolt tagság esetén) a fenti kedvezmények felösszegét fizeti a biztositott. **Az édesiparban** foglalkoztatott munkavállalók részére pedig teljesen **dijmentes** fogpótlást nyujt az Intézet.

A fel nem vett terhességi segéllyel egyenlő összegü segély jár a biztositottnak a gyermekágyi segélyezés lejártát követően.

A szüléssel kapcsolatos sürgős szükség esetében történt **kórházbaszállitás költségeit** az Intézet **megtéritl**.

A háztartási alkalmazottak részére ugyanolyan szolgáltatásokat nyujt az Intézet, mint az ipari munkavállalóknak.

A járadékos mértékét is minden járadékcsoportban 25 forinttal emelte az Intézet. Özvegyi járadékoknál pedig minden járadékcsoportban 15 forinttal emelte.

Baleseti járadéknál az 50 százalékot el nem érő keresetcsökkenés alapján járadékban részesülőknél 40 százalékos emelkedés, az 50 százalékot elérő vagy azt meghaladó keresetképességcsökkenés alapján járadékban részesülőknél 64 százalékkal emelte fel az Intézet.

A tehetetlen járadékos, aki állandó ápolásra és gondozásra szorul, az öregségi és rokkantsági járadékot 100 százalékkal felemelt összegben igényelheti.

A gazdasági munkavállalók, illetve hozzátartozóik baleseti járadékát a havi 180 forint helyett 210 forint javadalmazás alapulvételével állapitja meg az Intézet. Az öregségi járadék összege havi 15 forintról 30 forintra, rokkantsági járadék havi 20 forintról 40 forintra, özvegyi járadék 12 forintról 24 forintra, az árvajáradék 10 forintról 20 forintra, a félárvajáradék havi 8 forintról 16 forintra emeltetett.

A bányanyugbéresek járadékát átlagban 56 százalékos mértékben emelte az Intézet.

A családi pótlékok összegét a gyermekek számához mérten progresszív alapon folyósitja az Intézet. Az első gyermek után 18 forint, a második gyermek után 22, a harmadik után 26, a negyedik gyermek után 30,

az ötödik gyermek után 34 a hatodik gyermek után 38, a hetedik gyermek után 42, a nyolcadik után 46 a kilenc vagy annál több gyermek után 50—50 forint.

*

Természetesen még csak az első három évet, — igaz, hogy a legnehezebbet — abszolválták és az igazi fejlődés a következő évek kitartó munkájára esik. Az eddigiek azonban felbátoritanak arra, hogy elhihessük, hogy a társadalombiztositók: OTI, MABI stb. eredeti hivatásuknak megfelelően tényleg azt a célt szolgálják és a jövőben fokozatosan szolgálni fogják, amelyre végső fokon büszkén fog hivatkozni az egész dolgozó társadalom. *(M.)*

Gyógyszergyártás és gyógyszerészek

(Hozzászólás dr. Issekutz Béla e. ny. r. tanár előadásához)

Irta: DR. MOZSONYI SÁNDOR egyetemi ny. r. tanár

Issekutz professzor rendkivül élvezetes és az egész tárgykört felölelő előadásában felvázolta előttünk azokat a nagyjelentőségü felfedezéseket és megállapitásokat, amelyek az utóbbi évtizedek csodás gyógyszereit produkálták, hogy azokkal az emberek millióinak egészségét, sőt életét adhassa vissza az orvostudomány. Mintha a sors ilymódon akarná jóvátenni azt a rengeteg emberpusztitást, ami a nemrég elmult szörnyü időkben történt. Olyan gyógyszerek ezek, amelyek nélkül manapság már szinte el se tudjuk képzelni a terápiát, pedig csak egy-két évtizedre nyulik vissza azok felfedezése.

A felfedezések és találmányok gyakran a véletlennek mulnak, majd sokszor feledésbe mennek és esetleg csak később kerülnek ujból felszinre. Ritkán adódik oly szerencsés konstelláció, mint Irinyi János hazánkfiáé (élt 1819—1895-ig, 1849-ben Kossuth Lajos a nagyváradi ágyuöntődében alkalmazta), aki mindjárt értékesithette világhirü találmányát, a gyufát. Igaz, hogy csak 60 akkori forintot kapott érte, de legalább az erkölcsi dicsőség, a felfedezés, mindörökre az ő nevéhez füződik. Nem igy történt Jedlik Ányos fizikustanárral, (élt 1800—1895) aki nem kisebb dolgot, mint az elektromos dynamot fedezte fel, de nem tulajdonitván annak nagyobb fontosságot, megállapitásait nem publikálta és igy a Siemens gyáré lett az elsőség, amely a találmányt realizálta is.

A fentiekkel kapcsolatban meg kell említenünk a Penicillinről, hogy azt Fleming már 1928-ban felfedezte, de Florey csak 1938-ban alkalmazta a gyógyitásban, hogy a II.-ik világháboru idején nagy mennyiségben gyárilag állitsák azt elő, ami nem utolsó sorban járult hozzá a szövetségesek győzelméhez, mert számtalan katona egészségét adta vissza. Hasonló a helyzet a D. D. T.-vel (dichlordiphenyltrichloraethan = Gesarol), amely már 1872-ben ismert vegyület volt, de csak 1939-ben állapitotta meg a svájci Geigy-gyár annak kiváló rovarpusztitó hatását, amelynek segitségével küzdötték le az angolszászok a háboruk féleimetes kisérőjét, a tetvek által terjesztett kiüléses tifuszt, továbbá a trópusi vidékeken, főleg a keletindiai szigeteken, a betegségterjesztő rovarok okozta sokféle egyéb betegségkárosodást.

Az értékesnek bizonyult gyógyszerek felfedezését nyomon szokta követni a nagybani produkció, ami azonban sokszor igen nagy nehézséggel jár, hosszu ut vezet még odáig. Más dolog valamit kicsiben, laboratóriumban s ismát más azt nagyban előállitani. Teoretikus és technikus szakemberek kitartó munkájára és fáradozására van még szükség ehhez.

A nagy gyógyszervegyészeti gyárak többnyire kis laboratóriumokból fejlődtek ki, külés belföldön egyaránt. Nagy büszkeséggel állapithatjuk meg, mi gyógyszerészek, hogy a gyógyszerprodukció tekintetében a dolgozó gyógyszerészeknek elévülhetetlen érdemeik vannak.

Régebben a gyógyszertárak állitották elő a gyógyszerek tulnyomó részét, csaknem kizárólag növényi, állati és ásványi eredetü nyersanyagokból.

A középkori alkimizmus a sok hiábavaló fáradság mellett, amelyet az aranycsinálásra és a bölcsek kövének felfedezésére pazarolt, kétségtelenül számos értékes vegyi anyagot is produkált.

Az igazi racionális kémiai tudomány azonban csak a XVIII.-ik században kezdett fejlődni, hogy a XIX.-ik században egyre értékesebb anyagokat állitson elő, az akkoriban egymásután felbukkant, ma is világhirü kémikusok, természettudósok zsenialitásából, akik között számos gyógyszerész volt. Közülük csak néhány leghiresebbet emlitünk fel.

Külföldiek: *Berthelot, Davy, Flückiger, Fresenius, Liebig, Marggraf, Merck, Pelletier* és *Caventou, Scheele, Sertürner*, stb.

A hazaiak közül betürendben: *Fauser Antal*, Felletár Emil, Kabay János, Kazay Endre, Kátai Gábor*, Láng Adolf*, dr. Müller Bernát*, Rozsnyai Mátyás dr. Sadler József*, dr. Than Károly, dr. Wagner Dániel* és *dr. Winkler Lajos* a legkiválóbbak. (A *-al jelöltek életrajzát dicséretes munkával és törekvéssel *dr. Halmai János* egyetemi magántanár közölte a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Értesitőjének különböző számaiban.)

Magyarországon a mult század végén kezdte szárnyait bontogatni a gyógyszervegyészeti ipar és ebben is tulnyomó részt a gyógyszerészek voltak az uttörők.

1884-ben létesitette a Kochmeister cég azt a galenusi laboratóriumot, amely később a Török gyógyszertár tulajdonába ment át és ma, mint Török-Labor gyár fejt ki értékes termelő munkát.

1885-ben a „Nádor"-hoz cimzett budapesti gyógyszertár tulajdonosa, dr. Egger Leó alapitotta a róla elnevezett gyárat, amely ma egyike a négy legnagyobb hazai gyógyszervegyészeti vállalatunknak.

1901-ben az Üllői-uti „Sas" gyógyszertárban kezdte meg ma is világhirü Tonogenjének gyártását a mártirhalált halt *Richter* Gedeon gyógyszerész, aki a mai, ugyanilyen nevü nagyszabásu gyár üzemét 1903-ban létesitette.

1910-ben nyilt meg az „Angyal"-hoz cimzett, szintén Üllői-uti gyógyszertár tulajdonosának elhatározásából a Bayer és Társa gyógyszergyár.

Hazánk legnagyobb ilyen üzemét, az ujpesti „Chinoin" gyógyszervegyészeti gyárat, 1911-ben két fiatal vegyészmérnök, dr. Kelety és dr. Wolf hivták életre.

1912-ben a „Hunnia" gyógyszertárból vált ki és rakta le a nagy Dr. Wander gyógyszer- és tápszergyár alapkövét *Balla* Sándor gyógyszerész.

A büdszentmihályi „Alcaloida" gyár *Kabay* János (élt 1896—1936-ig), kitünő kartársunk ama laboratóriumi munkájának eredménye, amellyel a zöld máknövényből, majd később a száraz mákkóróból sikerült a morphint az opiumból nyertnél jóval olcsóbban előállitania.

Számos kisebb-nagyobb, szintén gyógyszerészek által kreált, ugyancsak értékes munkát végző gyógyszer-gyárról és laboratóriumról lehetne és kellene még megemlékeznünk, de csak a már nem funkcionáló gyógyszerészek által alapitottakat emlitettük röviden meg.

Ezek az üzemek, amelyek a világ kb. hatodik gyógyszervegyészeti ipari államává emelték fel kicsiny országunkat, lassacskán fejlődtek naggyá s az egész világon ismertté tették nevüket, — hála a szellemi és fizikai dolgozók szorgalmának és munkájának, — Dél-Amerikától Kináig terjedő értékes exportjukkal, annak ellenére, hogy igen nagy harcot kellett folytatniok a német mammut gyógyszervegyészeti ipar erőszakos elnyomási törekvéseivel szemben, majd a most lefolyt rettenetes világháboruban a nácipusztitás és a nyilas rablások folytán előállott h i á n y o k a t kellett pótolniok. A felszabadulás után fetámadt üzemek egyre erősödnek, dogozóik erőfeszitése folytán és lassacskán átveszik azt a nagy és fontos szerepet, amely a német ipar kiesése után, mint Középeurópa legnagyobb gyógyszervegyészeti iparára háramlanak. Ma a gyógyszertárakból kinőtt a nagyobb mennyiségben való gyógyszerprodukció tulnyomó részének lehetősége, de tévedés volna azt hinni, hogy a gyógyszerészi kisebb méretü tevékenység jelentősége ne volna ma is igen fontos.

Ezt a tevékenységet két részre oszthatjuk. Az egyik a gyógyszertáron belüli, a másik az azon kivül eső.

A gyógyszertárban a dolgozó gyógyszerésznek gondoskodnia kell a megfelelő anyagkészlet beszerzéséről s a legujabb gyógyszereknek az orvos és közönség rendelkezésére bocsátásáról. A beérkezett gyógyszerek közül az általa tovább feldolgozásra kerülőket meg kell vizsgálnia, ismernie kell tehát azok sajátságait, vegyi összetételét, a növények szöveti szerkezetét, a hatóanyagokat, a szennyezéseket, a hamisitásokat, az esetleges összecserélést, mert a kiadott gyógyszerekért teljes felelősséggel tartozik. Éjjel-nappal rendelkezésére áll a betegnek s gondosan ügyel arra, hogy kifogástalan gyógyszerekkel lássa el a lehető legrövidebb idő alatt az arra szorulókat.

Szakmája kérdéseiben az orvos segitségére van s ha kell, a közönség felvilágositását is szolgálja a gyógyszerek miként használata tekintetében. A magisztrálisan felirt gyógyszerek elkészitésében, amelyek bizonyos esetekben

Theominal
Aspirin
Cantan
Carentin
Evipan
Kresival
Luminal
Luminal-Natrium
Luminaletten
Neo-Salvarsan
Vigantol
Pyramidon

MAGYAR PHARMA GYÓGYÁRU RT
Budapest, XIV., Telepes-utca 53.
Telefon: 496—334, 497—167

ma sem helyettesithetők kész gyógyszerekkel, szintén fontos szerepe van. Az individuális, magisztrális gyógyszerrendelés még bizonyára sokáig nem fog elévülni. A *gyógynövények használata* is ujabb lendületet fog nyerni éppen a tudományos kutatások alapján, hiszen egy tudós megállapitotta, hogy kb. 3000 általa vizsgált növény közül mintegy 150-ben vannak eddig nem ismert, általa phytoncidáknak nevezett értékes anyagok. Gondoljunk csak a hagyma, retek, arnica aristolochia, stb. népies szerekre.

Anélkül, hogy tulértékelni kivánnánk a gyógynövényeket, meg kell állapitanunk, hogy azok nem tekinthetők értéktelen, vagy elavult gyógyszereknek. Jó bizonyiték erre az a nagy gyógynövény exportunk is, amely 1935-ben kb. 100 vagonra volt tehető egy évben.

A vidéki, kis falusi gyógyszertárak gyógyszerészei a fentieken kivül még egyéb fontos, közérdekü funkciókat is végeznek. Ezek között kell megemlitenünk a természettudományok és az egészségügyi kultura terjesztését, a vidéki kisgazdaságok termelésének emelését szolgáló propagandát, a gazdáknak adandó szaktanácsokat, takarmány és permetezőanyag vizsgálatot, a gyógyszertár szerves részét képező laboratórium segitségével, a piac ellenőrzésben, az ehető és mérges gombák felismerésében való közreműködést és még számos más olyan tevékenységet, amelyekre magas szinvonalu kiképzése folytán elsősorban alkalmas.

E kiképzés négy éven át tart az egyetemen és legfontosabb tárgyai a következők: *ásványtan, állattan, növénytan, fizika, kémia, (általános, szervetlen, szerves, fizikai kémia, qualitativ és quantitativ analyzis), közegészségtan, elsősegélynyujtás, gyógyszertan, gyógyszerismeret, jogszabályok és kötelességtan, agrochemia és növényvédelem és végül a szorosan vett gyógyszerészi szaktanulmányok (receptura és galenikumok), kereskedelmi ismeretek és a gyógyszerészet története.*

A gyógyszerészek az ujjáépitésben is fontos szerepet vállaltak. Az elpusztitott, kifosztott gyógyszertárakat igyekeztek rendbehozni, a pincékből előbujt betegeket sokáig ingyen látták el gyógyszerekkel.

A gyárakban világszerte kémikusok, orvosok, gyógyszerészek és fizikai dolgozók tizezrei munkálkodnak szaktudással és fáradsággal az emberiség százmillióinak javára, de ezek mellett emlékezzünk megbecsüléssel és szeretettel a csendben serényen és szerényen müködő, dolgozó gyógyszerészekről és gyógyszertári munkáskról is, akik ugyanolyan fáradsággal, áldozatos lélekkel, embertársaik iránti humánus érzésekkel eltelve müködnek — sokszor minden elismerés nélkül — közre, mint a közönség melegszivü barátai, a közegészségügy kitünő katonái és a magyar demokrácia derék épitőmunkásai.

Magyar Gyógyszerészek Centenáriuma

A Gyógyszerészek Centenárumi Bizottságában résztvevő érdekképviseleti szervek és testületek:

A budapesti és vidéki egyetemek gyógyszerész tanárai.
Budapesti Gyógyszerész Testület
Gyógyszerészek Országos Jóléti Alapja.
Gyógyszerészi Szaklap.
Gyógyszerészi Szakszervezet.
Gyógyszerész egyetemi ifjuság.
Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság.
Népjóléti Minisztérium gyógyszerészi osztálya.
Országos Gyógyszerész Egyesület

Ebben a keretben dolgoznak, terveznek, tárgyalnak a különböző érdekképviseletek küldöttei.

A legutóbbi bizottsági ülésen elhangzott egy javaslat, talán inkább csak egy szakmai kivánság a jövőre vonatkozólag. Ennek lényege az volt, hogy ez a centenáriumi esztendő, a különböző bizottságok együttmüködése, nem mulik el nyomtalanul. Mert hónapokon át a szakma minden rétege összeterelődik, hogy előkészitsék a gyógyszerészek országos ünnepségét. Egy célért lelkesednek valamennyien. Ennek az ünnepségnek tudományos, szociális és etikai síkon kell lezajlania. Közben nem egy vonalon összehangolódnak a különböző érdekek — az egész szakma ünnepi megmutatkozásában. Ez azután külön is megmutatkozik és megmarad és tovább él a közös munkában — éppen tudományos, szociális és gazdasági területen.

Ez az elv vezette a szaklap szerkesztőinek elgondolása nyomán a Centenáriumi Bizottságot, amikor f e l h i v á s s a l fordulnak a különböző érdekképviseletekhez. Nyilatkozzanak meg a szószólók: hogyan és mit látnak ma előre a „Gyógyszerész-hét" ünnepi lezajlásából? De ugy, hogy mi, gyógyszerészek, ki ne maradjunk a nagy nemzeti felvonulásból.

Ezt kérjük mi is Választ és kiállást. Mert arról nem szabad megfeledkeznünk: ez az elmult száz esztendő a m i k e z ü n k b e f u t o t t ö s s z e. Mi mérjük meg és osszuk szét a hatalmas anyagot. A népi demokrácia tiszta, igazságos mérlegén.

Sedyletta tabletta
30x0.015
Szabadon rendelhető: OTI — MABI
MÁV — Szasa — Dobbi stb.
PODMANICZKY GYOGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI. Telefon: 130—201.

Synonima — Védett nevek

— Összeállitotta: DR. HANTOS LÁSZLÓ —

Methyl-dinatrium-arsenat — Arrhenal
Methyl-ditannin — Methylenditannin, Helgotan, Tannoform, Tannisol
Methylenchlorid — Solaesthin
Methylencreosot — Pneumin
Methylen coeruleum — Tetramethyl-thinoin-chlorid
Methylen-ditannin — Tannoform, Helgotan, Formiton, Formotan
Methylen-formamid — Epileptol
Methyl-ephedrin — p-Methylamino-aethanolphenol-tartarat
Methylglioxalidium-bitartaric. — Lysidin-bitartaric
Methyl-hexamethylentetramin-pentaborat — Antistaphin
Methyl-hydrocuprein-methylacridin-dehydrocholat — Tebetren
p-Methylisopropylbenzol — Cymen, Cymol
Methylium-amino-oxybenzoic. — Orthoform
Methylium-benzoylsalicylic. — Benzosalin
Methylium-oxybenzoic-para — Nipagin, Sóbrol
Methylium-phenylcinchoninic. — Novatophan
Methylium-salicylic. — Ol-gaultheriae-art.
Methylketotrioxybenzol — Trioxyacetophenon
Methylorange — Acid. dimethylamino-azobenzol-p-sulfonic., Dimethylanilin orange, Helianthin
Methyl-oxy-tetrahydrochinolin — Kairin M
Methyl-phenol — Cresol
Methylpropylcarbinolcarbamid — Hedonal
Methyl-(iso)propyl-phenol-1:2:4 — Carvacrol
Methyl-(iso)propyl-phenol-1:3:4 — Thymol
Methyl-(iso)propyl-phenol-hexahydrid — Menthol, Methylpropylhexahydrophenol
Methyl-propyl-phenol-menthol — Thymidol
a-Methyl-piridin — Picolin
Methyl-rosanilin — Crystal-Violett, Gentian Violett, Methyl Violett, Pyoktanin
Methyl-salicylat—Ol-gaultheriae-artef.
Methyl-sulfonal — Diaethylsulfon-methylaethylmethan, Ditain, Trional
Methyl-thebromin — Coffein
Metol — Monomethylparaamido-phenol
Methoxy-methylsalicylat — Mesotan, Ericin, Methosan
Metramin — Hexamethylentetramin
Metrokrin — 1-4-Dioxy-a-b-diaethylstilben
Migraenin — Azophen-coffeino-citric., Antipyrin-coffeino-citric., Phenyldimethylpyrazolon-coffeino-citric.
Milan, Milanol — Bi-trichlorbutylmalonic.
Mirion — Hexaminjodid-(gelatinat), Jodhexamethylentetramin, Jodhexamin
Mitigal — Dimethyldiphenylendisulfid, Dimethylthiantren
Modotin — Eulatin
Monoacetylaminoazotoluol — Azodermin
a-Monobrom-isovaleryl-carbamid — Uvaleral, Bromural
Monomethyl-p-amidophenol — Metol
Mononatrium-diaethylbarbituric. — Medinal
Monophenylamin-dichlorarsen — „Lewisit"
Monosalicylsavester-aethylglykol — Spirosal
Morányl — sym. di-Natrium-m-amino-benzoyl-m-amino-p-methylbenzoyl-1-naphtyl-amino-4:6:8-trisulfonat-carbamid
Morphinaethyl-hydrochlor. — Dionin
Morphin-diacetylic-hydrochlor. — Heroin mur.
Morphin-methylaether — Codein
Morpin-narcotin-meconat — Narcophin
Morphosan — Morphin-methylbromid
Moruet — Vitamin
Mucogen — Dimethylphenyl-p-ammonium-b-oxy-naphtolazin-chlorid
Multibial — Natrium-monobrom-oleat
Mydriasin — Atropin-methylbromid
Myocalcin — Calc. laevulogluconic.
Myocrisin — Natrium-aurothiomalat
Myofort — Extr. musculor. deproteinisat.
Myosalvarsan — Sulfarspheramin
Nafisal — Oktyl-hydrocuprein
Naftalan — Vaselinum saponatum ladustum
Naganol — sym. di-natrium-m-aminobenzoyl-m-amino-p-methylbenzoyl-1-naphtylamino-4:6:8-trisulfonat-carbamid
Naphthaiol — Betanaphtolsalicylicum
Naphtol — Betanaphtol
Naphtamin — Hexamethylentetramin
Naphtol-salicylicum — Betol
Naphtolum-benzoic. — Benzonaphtol
Naphtoresorcin — 1:3-Dioxynaphtalin
Naphtosalol — Betanaphtol salicylicum
b-Naphthyl-aethyl-aether — Bromelia
a-Naphthyl-salicylat — Alphol
Naplithin — Lithium-b-hydroxynaphtalin-a-monosulfonat
Narconumal — N-methyl-Numal-Natrium
Narcophin — Morphin-narcotin-meconat
Narcotil — Aethyl-chlorid
Narcyl — Aethylnarcein-hydrochlorid
Nargol — Argentum nucleinic.
Nautisan — Coffein + Tributan
Natrium acetylarsanilic. — Arsacetin, Acetylatoxyl
Natrium-anhydromethylencitric. — Citarin, Gouttin, Limonin
Natrium-anhydroorthosulfaminobenzoic. — Saccharin
Natrium-arsinilicum — Atoxil, Soamin, Arsamin
Natrium-aurothiobenzimid-azolcarbonic. — Triphal
Natrium-aethyloxyphenylaminomethyl-sulfurosum — Neraltein
Natrium-benzosulfon-paraaminophenyl-arsenic. — Hectin
Natrium-benzoylthymicoixybenzoic. — Pyrenol, Pyran
Natrium-cacodylic. — Natrium-dimethylarsinat
Natrium-cinnamylicum — Hetol
Natrium-dehydrocholicum — Decholin
Natrium-diaethylbarbituric. — Medinal, Veronal-Natrium, Barbiton-Natrium
Natrium-dimethylaminophenyl-dimethyl-pyrazolon-methylaminomethansulfonic — Gardan
Natrium-dijod-para-phenolsulfonic. — Sozojodol Natrium
Natrium-guajaceticum — Guajacetin
Natrium-guajacol-phosphoric. — Novocol

Natrium-inosithexyphosphoric-neutr — Phytin-Natrium
Natrium-jodoxychinolinsulfonic — Yatren
Natrium mercuriphenoldisulfonic — Hermophenyl
Natrium-methylarsenicum — Arrhenal
Natrium-methylencitricum — Citarin
Natrium-oleinicum — Eunatrol
Natrum-oxymercuridibromfluorescein — Mercurochrom
Natrium-paraaminophenylarseniat — Atoxyl, Soamin, Arsamin
Natrium-paratoluolsulfochloramid — Chloramin
Natrium-phenylaethylbarbituric — Luminal Natrium, Sevenin
Natrium-phenylcinchoninic, — Atophan Natrium
Natrium-phenyldimethylpyrazolon-aminomethansulfonic — Melubrin
Natrium-sulfamino-chloratum — p-Toluolsulfonchloramid-Na, Berkendyl, Clonazone, Chloramin, Mianin, Tolamin
Neoarsphenamin — Neosalvarsan Dihydroxy-diamino-arsenobenzol-monomethylensulfoxylat-Natrium, Neo Mesarca, Novarsol, Syntharsan, Arsebenyl Neo Kharsivan, Neo Treparsan, Novarsenobenzol
Neoargentarsphenamin — Argent-neosalvarsan
Neo-arsycodyl — Dinatrium-methylarsenicum
Neo-bornyval — Isovalerylglykolsavsborneolester aminomethansulfonat
Neo-cardyl — Bi-butyl-thiolaureat
Neo-Gynergen — Ergotamin-, Ergobasin tart.
Neoiacol — Natr.-4-oxy-glucoaminoarsenobenzol-3-acetylamino-4-phenoxyacetic
Neomagnol — Benzolsulfonchloramidnatrium, Chlorogenium
Neo-Mesarca — Dioxydiaminoarsenobenzol-monomethan-sulfinsavas-Na,
Neonal — Butylaethylmalonylcarbamid
Neostibosan — Aminophenylstibinsavasdiaethylamin
Neostreptosil — Acetylsulfanylamidophenyl-sulfonamid
Neo-synephrin-hydrochlorid — 1-m-Methylamino-aethanolphenol-hydrochlorid
Neoton — Hepar praep.
Neotropin — Butyloxydiaminoazopyridin
Neo-Uliron — Sulfanylamido-phenyl-sulfon-mono-methylamid
Neo Urotropin — Hexamethylentetramin-anhydro-methylen-citric
Nephidrin — Adrenalin
Neptal — o-Hydroxymercuri-propanolamido-carboxy-phenoxyacetic
Neraetein — Natrium-aethoxy-phenylamino-methyl-sulfurosum
Neraltein Neuraltein — Natrium-p-aethoxyphneyl-amino-methan-sulfonat
Neurin — Trimethylvinylammoniumhydroxyd
Neurodin — Acetyloxyphenylcarbamid
Neuronal — Bromdiaethylacet-amid
Neurosin — Calcium-glycerino-phosphoric
Nicotin — Pyridylmethylpyrrolidin
Nicotin-salicylat — Eudermol
Nipacombin — p-Hydroxy benzoic-acid aqua solub.
Nipagin A — p-Hydroxybenzoic-acid-benzyl-ester
Nipagin M — p-hydroxybenzoic-acid-methylester
Nipasol M — p-Hydroxybenzoic,-acid-propylester
Nirvanin — Diaethylglycocoll-p-amino-o-oxybenzoic-methylester
Nirvanol — Phenylaethylhydantoin
Nitroglycerin — Glyceryltrinitrat, Angioneurosin, Glonoin, Trinitrin, Trinitroglycerin
Nitron — Diphenylanil-dihydrotriazol
Ninhydrin — Triketohydrinenhydrat
Nizin — Zinc-sulfanylic
Noctal — Bromallylisopropylmalonylcarbamid
Novalgin — Natrium-phenyldimethylpyrazolon-methyl-
Novalgin + Pyramidon — Gardan
Novamidon — Dimethylaminophenyldimethylpyrazolon
Novaminsulfon — Natrium-phenyldimethylpyrazolon-methylaminomethansulfonic; Novalgin
Novargan — Argent. proteinic
Novarial — Ovarium + Corpus luteum
Novarsenobillon — Neoarsphenamin, Neosalvarsan
Novaspirin — Acid. citrosalic
Novasurol — Natrium-oxymercuri-o-chlorphenoxyacetat + acid diaethylbarbituric,
Novatophan — 2-Phenylchinolin-4-carboxylic-acid-aethylester
Novatropin — n-Methylatropin-bromid-amygdalic-acid-ester; Homatropin methylbromid
Noviform — Tetrabrom-pyrocatechin Bismuth
Novocol — Natrium-guajacolphosphoric,
Novocain — Procain-hydrchlorid, p-Aminobenzoyl-diaethylaminoaethanol-hydrochl.
Novonal — Diaethylallylacetamid
Novostab — Neoarsphenamin
Nuclargol — Argentum nucleinicum
Nujol — Paraffin liquid,
Numal — Allyl-isopropylmalonylcarbamid
Numochin — Aethylhydrocuprein
Nupercain — Acid-a-butyloxy-cinchoninic-diaethyl-aethylendiamid-hydrochlorid
Nupyrin — Acid-acetylsalicylic
Octinum — Methyloktylamin
Oestradiol — Dihydro-oestron, Ovarium praep.
Oestradiol-benzoat — Dimenformon
Oestradiol-propionat — Ovocyclin
Oestroform — Ketohydroxy-oestron, Ovarium-follic.-hormon
Oestromenin — Dioxydiaethylstilben
Oestron — Ovarium-follic.-hormon. Menformon, Oestroglandol, Unden, Progynon, Perlatan
Oestroyntal — Diaethylstilboestrol-dipropionat
Olein — Elain, Glyceryl-oleat, Triolein
Oleum-antirachitica — Viosterin, Davitol-olaj
Olesal — Bismuth-glycerylbenzoic,
Okistyptin — Cotarninum-hydrochlor.
Omal — Trichlorphenol
Omnadin — Vaccina
Omnopon — Papaverin,
Opacin — Natrium-tetrajod-phenolphtalein
Opacol — Natrium-tetrajod-phenolphtalein
Optalidon — Acid.-isobutylallylbarbituric, + Amidopyrin + coffein
Optarson — Ammonium-heptinchlorarsenat + Strychnin-nitrat sol.
Optochin, Optoquin — Aethyl-hydrocuprein
Optinoktin — Phenobarbiton, Bromisovalerylcarbamid + Amidopyrin

Orarsan — Acid-4-acetylamino-4-hydroxyphenylarsenic
Orasthin — Hypophys. posterior-hormon
Orchidea — Isoamylsalicylat
Orcin, Orcinol — Methylresorcin
Oresol — Guajacolglycerinat
Orexin-tannic. — Phenyldehydrochinazolin-tannic
Orizabin — Scammonium
Ornithin — Acid-a-d-diaminovaleric,
Orphol — Bismuth-betanaphtolat
Orsudan — Natrium-methylaminoacetylaminophenyl-arsenat
Orsulon — Sulfanylamidopyridin-Ca
Orthin — Acid-o-hydrazin-p-hydroxybenzoat
Orthocain — Methyl-m-amino-p-hydroxybenzoat
Orthocoll — Kalium-guajacolsulfonat
Orthocoll-aethoxy-benzoylamino-chinolin — Chinalgen, Quinalgen
Orthoform — Methyl-m-amino-p-hydroxybenzoat, Methylium-aminobenzoic
Orthooxybenzylglukozida — Salicin
Osnol — Vitamin D concentr.
Ostelin — Vitamin D concentr.
Ovarden — Ovarium praep.
Ovarian follic.-hormon — Glandubolin, Glynoestryl, Menformon
Ovarian-praep. — Oestroform, Oestron, Progynon, Progynon-oleosum, Sistomensin, Theelin, Theelol, Unden
Ovarian-hormon comp. — Prokliman
Ovarian-subst.solub. — Agomensin
Ovarium-extract — Crinex
Ovocyclin — Oestradiol-propionat
Ovogal — Albumen-cholicum
Ovoglandol — Ovarium-praep.
Oxychinolin-sulfuric — Chinosol, Oxychin
Oxychinolin-sulfuric-neutr. — Chinosol extra
Oxynaphtol — Betanaphtol
p-Oxyphenylaethanolmethylamin-hydrochlorid — Sympatol
Oxychin, Oxyquin — Oxychinolinum-sulfuric
Oxytocin — a-Hypophamin, Pitocin, Hypophys. posteri-or-hormon
Oxyuratum pro clisma — Naphtogen
Padutin — Pancreas-hormon-prep.
Pancreas extract, — Zymin
Panthesin — p-Aminobenzoic-acid., N-diaethylellucinol-methan-sulfonat
Pantocain Pantokain — b-Dimethylaminoaethylester-4-butylamino-benzoic
Pantopon — p-Aminobenzoyldiaethylaminoaethanol-chlorhydr., Juvopan, Opium-alkaloid
Pantosept — Dichlorsulfamidbenzoesav-Na, Alopon, Juvopan, Nealpon, Omnopon, Pantopon, Pavopin
Papaverin — Tetramethoxybenzylisochinolin
Paraacetphenetidin — Phenacetin
Parabismuth — Bismuthum-nucleinicum
Paraamidophenol-hydrochlor. — Rodinal
Paraaminobenzoyl-aethanolum — Anaesthesin, Benzocain
Paraaminobenzoyl-aethanol-phenol-surfuric — Subtucin, Anaesthesin solub.
Paraaminobenzoyldiaethylaminoaethanol-hydrochlorid — Procain-hydrochlorid, Aethocain, Atoxicocain Novocain, Scurocain, Syncain
Paracodin — Dihydrocodeinbitartarat

FELKÉRJÜK KARTÁRSAINKAT, SZIVESKEDJENEK JELENTKEZNI AZOK, AKIK IRÁSBAN ÉS SZÓBAN BÁRMELYIK IDEGEN NYELVET TÖKÉLETESEN BIRJÁK.

Padutin — Pancreas praep.
Paraform — Paraformaldehyd
Paraformaldehyd — Formaldehyd-polymer Paraform,
Paramorphin — Thebain
Parathormon — Gland. parathyreoida sicc Parathyreoida extract.
Paratyron — Gland Parathyreoida sicc.
Paratergin — Methylergobasintartarat
Pellidol — Diacetylaminoazotoluol
Pentamethylendiamin — Cadaverin
Pentamethylentetrazol — Cardiazol, Metrazol
Pentapyrin — Pentamethylentetrazol + Pyridin-carbonsavas-diaethylamid
Pentobarbital — Acid aethylmethylbutyl barbituric
Per-Abrodil — Diaethanolamin-dijodpyridon + Na-acetic.
Percain — Acid-a-butyloxycinchoninic,-diaethyl-aethylendiamid-hydrochlorid
Percorten — Desoxycorticosteronacetat
Peristaltin — Cascara-Sagrada-glykosid
Perlatan — Oestron
Perlatan-glykosid — Oestradiol-glykosid
Pernaemon — Hepar praep.
Pernocton — Bromallylisobutylmalonylcarbamid
Peronin — Benzylmorphin-hydrochlorid
Perandren — Methyltestosteron
Perparin — Diaethyloxybenzyl-diaethyloxy-isochinolin
Persedon — Diaethyldioxytetrahydropyridin
Pertonal — p-Acetylaminoaethoxybenzol
Peruscabin — Benzyl-benzoat
Pervitin — Phenylmethylaminopropanolchlorhydrat
Phagocytin — Natrium-nucleinicum
Phanodorm — Acid-cyclohexenyl-aethylbarbituric-, Tetrahydroluminal
Phenacetin — Acet-p-phenalid, Acetphenetidin, Acetyl-p-phenetidin, p-Aethoxy-acetanilid, Phenin
Phenacetin + Coffein + Phenyldimethyl-isopropyl-pyrazolon — Soridon
Phenalgin — Ammonium-phenylacetamid
Phenazon + Coffein-citrat — Antipyrin-coffein-citrat Migraenin
Phenazon + Coffein-citrat + Phenacetin — Sanalgin
Phenazopyrin — Phenazon-acetylsalicylat, Pyricol, Pyrosal
p-Phenetidin-amygdalat — Amygdophenin
p-Phenetidin-methylglykollat — p-Phenetidin-methyloxy-acetat, Kryofin
Phenin — Phenacetin
Phenobarbital — Phenobarbiton, Phenylaethylmalonyl-carbamid Luminal
Phenobarbital-solub — Phenobarbiton-solubile
Phenobarbiton — Acid.-phenyl-5-aethylbarbituric., Gardenal, Luminal, Phenobarbital, Phenylaethyl-malonylcarbamid
Phenobarbiton + Coffein praep. — Coffeminal

A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének Vasas Szakosztálya

f hó 13-án, pénteken, a Jókai-utca 4. sz alatt Taggyülést tartott, amelynek egyetlen tárgya

Olt Károly Népjóléti Miniszter, Szakszervezetünk alelnöke előadása volt „Szociális feladataink a 3 éves terv keretében" cimmel.

Beszédében összehasonlitást tett az elmult Horthy-rendszer szociális munkája és a felszabadulás óta, a demokrácia által elvégzett szociális feladatok között.

Amig a régi rendszer egyéni szociális megsegitést gyakorolt és azt, mint olajcseppeket alkalmazta, mondotta Olt elvtárs, addig ma az egész dolgozó társadalom egészség védelme és betegség gyógyitása a feladat.

Igen nehéz körülmények között kezdte a felszabadulás után a Népjóléti Kormányzat munkáját. Nem is tudta volna megvalósitani egyedül, hiszen tudott dolog, hogy üres volt az államháztartás kasszája, de ezenfelül a leglázasabb munka közben, az inflációs őrület kellős közepén érte a legnehezebb feladat az egészségügyi apparátust. Ma nemcsak a romok eltakaritásával és a kórházak rendbehozatalával dicsekedhetünk, de egész sereg uj kórházat, egészségvédő intézetet állitottak fel. A 3 éves terv keretébe a békebeli, 1938-as állapotokat állitják be, de ezen tulmenően, egész sereg uj intézménnyel gazdagitják az ország és a biztositottak gazdasági előrehaladását.

Olt elvtárs a 3 éves terv keretében 3 nagy feladat megoldását tüzte ki.

A Tbc. elleni irtóhadjáratra már kész, kidolgozott terv van, sőt egy nemzetközi csont-Tbc. intézet felállitásán dolgozik és a viszonosság elve szerint, a szomszéd államok: Románia, Jugoszlávia, Lengyelország megfelelő éghajlat- és vidékviszonyai figyelembevételével, betegeserét valósitanak meg.

Másodsorban a csecsemő- és gyermekvédelem. Mint Olt elvtárs mondotta, a régi rendszer 41.000 elhagyott, beteg gyermeket hagyott örökségül és ezt a számot máris sikerült felére redukálni, a csecsemőhalandóságot pedig a békebeli nivóra, sőt már ezt is meghaladó állapotba juttatni.

S végül mint harmadik fontos programmpontot, az ivóviz kérdését emlitette. Ezzel főleg az Alföld lehetetlen ivóviz problémáját fogja megoldani.

Olt elvtárs komoly számadatokkal bizonyitotta a Népjóléti eddig elvégzett hatalmas munkáját, és felvázolta a 3 éves terv reális megvalósitásának képét. Megemlékezett a Mabi hatalmas ujjáépitési munkájáról is.

Amig 1930-ban 3 év alatt 2 millió pengőt forditottak szociális feladatok megoldására, addig a demokrácia 1947—48. évi költségvetésében 243 és fél millió forintot, a 3 éves terv harmadik évében 362 millió forintot fog forditani. Természetesen a társadalom eddigi segitségén felül, további támogatására is szükség van, de Olt elvtárs meggyőződése szerint a társadalom áldozatkészsége csak fokozódni fog, ha azt látja, hogy az eddig hozott áldozatok a közösség számára meghozták eredményeiket. Az egész országra kiterjedő, nevelő és tanitó előadásokat tervez Olt elvtárs, amelyekkel az elmaradott parasztság hygiéniáját is a legmagasabb szintre fogja emelni.

A nagyértékü előadást a hallgatóság mindvégig feszült érdeklődéssel és megelégedéssel hallgatta és sokáig ünnepelte a minisztert.

(M)

HIRDETŐINK SZIVES FIGYELMÉBE! Hirdetési dijaink 1947. január hó 1-től a következők:

A boriték első és utolsó oldalán, hasábszélességben 1 mm 2.50 forint

A boriték belső részén hasábszélességben 1 mm 2.— forint.

A lapban lévő hirdetések hasábszélességben 1 mm 1.50 forint.

Apróhirdetés legfeljebb 3 sorig 30.— forint.

Alosztályi közlemények

Különböző folyadékoknál előfordul, hogy szürésnél a megszürt anyag opalizál. Ilyenkor a szürő papirra egy kevés magneziát, szenet, talkumot vagy bóluszt hintünk, aszerint, hogy milyen szürnivalóról van szó. Ha nem tudjuk ezt, mindig megkérdezzük. Zinc-chloridot csak üveggyapoton szabad szürni. Jó, ha szürés előtt ülepitjük. Ha illó olajjal kombinált szeszesdolgot szürünk, a fentebb előirt módon és még mindig opalizál, ez azt jelenti, hogy több benne a viz, mint amennyit az olaj felszivódása megenged. S ezt csak kevés szesz hozzáadásával küszöbölhetjük ki. Szirupokat csak tele töltött üvegekben szabad tartani, tehát olyan nagyságu üvegekbe töltjük, amely a napi szükségletet fedezi és utána leparaffinozzuk.

A Kal. hydroxydot vagy Natr. hydroxydot is minden használat után ujból leparaffinozzuk.

Olajok szürésénél az edénynek teljesen száraznak kell lenni. Ha aetheres oldatot szürünk, a szürőfelületet letakarjuk. Ha alkohol érkezik télen, a dugót lekötő zsineget vágjuk el, mert a meleg helyiségben az alkohol térfogatának megváltoztatásával az üveget szétveti. Sterilizálásnál vigyázzunk arra, hogy nagyon magas hőt ne alkalmazzunk, mert itt is ugy járunk, hogy az üveg megreped. (Olyan hőmérsékleten kell sterilizálni, amilyent a gyógyszerkönyv — az anyag természete szerint — előir. A SZERK.)

Ha mandula emulsiot készitünk, fontos, hogy előbb a mandulát a hozzáadott porral alaposan összetörjük és masszává dörzsöljük, s csak azután öntünk egy pici vizet hozzá, ugy, hogy egészen sürü pép legyen. Ekkor jó 5 percig erősen dörzsöljük s utána folytonos gyors keverés közben adjuk hozzá fokozatosan az előirt vizmennyiséget. Ezt a keverést is legalább 5 percig alkalmazzuk, igy szép tejszerü lesz.

(Folytatjuk.) PÉRCSY LAJOS ISTVÁN

Gelatin capsulák készitése

Ifj. Kalán János budapesti gyógyszerész, a közelmult gyógyszerész-napok egyikén, igen érdekes és értékes előadás keretében hivta fel a gyakorló kartársak figyelmét néhány gyógyszerészi készitmény házi előállitására. Ezek közül ez alkalommal a gelatin-capsulák készitéséhez szeretnék röviden hozzászólni.

A gelatin-capsulák a IV. kiadásu Magyar Gyógyszerkönyvben hivatalos készitmények; házi előállitásukra azonban előirás közölve nincsen, talán ez az oka annak, hogy a gyógyszerész, mint gyári készitményeket szerzi be azokat.

A gelatin-capsulák célja — mint ismeretes — az, hogy rossz izü vagy illatu gyógyszerkészitmények bevételét megkönnyitsék. Első készitőjük egy párisi gyógyszerész, M. Mothez volt, aki 1834-ben gelatin-capsulákat készitett és ezeket copaiva balzsam betöltésére alkalmazta. A hajlékony gelatin-capsulák első előiratát Ad. Steeger bukaresti udvari gyógyszerész hozta nyilvánosságra, 1843-ban.

A gelatin-capsulák két fajtája ismeretes, u. m. a gomb- vagy tojásdadalaku, hajlékony- és hosszukás alaku összetolható merev gelatin-capsulák. A hajlékony gelatin-capsulák felső részén kerek alaku nyilás van, ezen történik a gyógyszernek a betöltése; a merev gelatin-capsulák hosszas alaku végükön legömbölyitett, egymásba illő tokocskák, amelyeknél a keskenyebb féltokba történik a gyógyanyag betöltése és ezt a szélesebb féltok ráhuzása által zárjuk le.

Mind a két fajta gelatin-capsula előállitására fémformákat használnak; a gyártás ugy megy végbe, hogy a kellően előkészitett meleg gelatin oldatba a fémformát mártják és a formán megszilárdult gelatin-capsulát arról lefejtik. A hajlékony gelatin-capsulák előállitására szolgáló fémformák leginkább aluminiumból készülnek, gömb- vagy hosszas tojásdad alakuak, alsó részükön egy kb. 3—4 mm. vastag, kb. 10 cm. hosszu nyéllel vannak ellátva, a gömb nagysága az elkészitendő capsula nagysága szerint változó. A merev gelatin-capsulák készitése szintén történhet ilyen fémformák segitségével, készitésükre azonban egy keskenyebb és egy szélesebb nyéllel ellátott fémforma szükséges a keskenyebb és erre pontosan ráillő szélesebb capsula készitéséhez. Nagy mennyiségü merev capsulák gyári előállitása sajtolás által történik olyan módon, hogy a gelatin-masszát lemezekbe öntik és utóbb sajtolással alakitják capsulákká.

Bátran állithatjuk azt, hogy mind a kétféle gelatin-capsula házi előállitása egyszerü, csupán kellő gyakorlat és kis kézi ügyesség kell hozzá. Azok részére, akik először óhajtanak készitésükkel foglalkozni, szeretnék néhány utbaigazitással szolgálni. A megfelelő formák elkészitését ügyesebb mechanikus vállalja, beszerzése nagyobb költséget nem jelent, mert ezek elkészitése esztergályozással történik, csupán a megfelelő méretet kell megadnunk. Elég, ha 2—3 drb fémformát készitünk, hiszen célunk az, hogy egy alkalommal legfeljebb 15—20 capsulát állitsunk elő. Ezeket a fémformákat egy szilárdabb falapra állitjuk fel, mert a gelatin-massza megszilárdulásához szükséges az, hogy a fémformák függőleges helyzetben maradjanak.

Lássuk most a gelatin-masszák elkészitését, amely a müvelet főrésze. Ilyen előirásokat azt ezt tárgyaló munkák bőven közölnek, sajnos sok esetben nem kipróbált recepteket is, ezért ajánlom a Svájci Gyszk. Kommentárjának előiratát, amelyeket a következő táblázat szemléltet. Megjegyzem, hogy az előiratokat kipróbáltuk Intézetünkben is, azok minden tekintetben megfelelőeknek bizonyultak.

Szilárd gelatin capsulák előiratai:

	I.	vagy:	II.
Gelatin	33.3 gr		30 gr.
Glycerin			10 gr.
Aqua dest.	66.7 gr		60 gr.

Hajlékony gelatin-capsulák előiratai:

	I.	vagy:	II.
Gelatin	20 gr		20 gr.
Glycerin	40 gr		30 gr.
Saccharum album			10 gr.
Aqua dest.	40 gr		40 gr.

A fenti oldatok elkészitése ugy történik, hogy széles nyilásu alacsony üvegben, amelyet tetővel jól elzárhatunk — pl. patentzáros üveg — az apróra vagdalt gelatint szoba hőfoku vizzel leöntjük, az üveget lezárjuk s 1—2 óráig a gelatint duzzasztjuk, majd 65—70 C foku gőzfürdőbe helyezzük az üveget a gelatin teljes felolvadásáig. Ha ez bekövetkezett, hozzáadjuk a glycerint és esetleg a cukrot — és ismét visszahelyezzük az üveget a gőzfürdőbe mindaddig, amig teljesen tiszta oldat keletkezik. (Az oldatot, ha szükséges, sürü mull szöveten megszürhetjük.) Most a gőzfürdő melegitését megszüntetjük és lassan hütjük addig, amig a befedett üvegben levő folyékony massza hőfoka 40—45 C fok lesz. Ez igen fontos, mert — mint látni fogjuk — ezáltal nyerhetünk megfelelő vastagságu tartós capsulát. A hig — igen meleg massza — a fémformákról könnyen lefolyik s igy vékony, könnyen szakadó capsulát ad.

Ha ezzel elkészültünk, ugy itassunk át kis darab gazét paraffin olajjal, sajtoljuk ki a paraffint és dörzsöljük be a fémformák felületét egyenletesen a paraffin-olajos gaze-val. Ügyeljünk arra, hogy a paraffin réteg igen vékony legyen a fémformákon, mert ellenkező esetben a gelatin-massza azokról könnyen lecsuszik.

Egy-két kisérlet a kezdőnek is megmutatja a helyes sikositást.

Az igy bezsirozott fémformát most bemártjuk a 40—45 C foku gelatin-masszába olyan mélyen, hogy a massza a fémforma nyelére is rátapadjon 1—2 cm. hosszuságban. A masszából kiemelt formát most lassan előbb fölfelé, majd lefelé forditjuk, hogy a még meleg gelatin-massza azon egyenletes vastag réteget képezzen s egy-két perc után — amikor már a réteg hülni kezd — helyezzük el azt a már emlitett falapon függőleges helyzetben 20—25 perc eltelte után a fémformán a gelatin réteg már annyira szilárdul, hogy az lefejthető. E célra éles késsel a fémforma gömbje alatt a nyélen lévő gelatin réteget körbe bevágjuk a óvatos huzással a capsulát a formáról lehuzzuk. Kis gyakorlattal ez a capsula berepedése nélkül sikerülni fog.

A hosszukás szilárd gelatin capsulák készitése hasonló módon történik.

Az igy elkészitett capsulákat nyilásukkal fölfelé alkalmas fa-tartóba helyezzük, a kivánt anyaggal megtöltjük, amelyet bürettából vagy injectiós fecskendőből adagolhatunk, vigyázva arra, hogy a capsula nyilását és külső részét, a megtöltésre szánt anyag — pl olaj — ne érje. Ha a betöltés megtörtént, ugy kis szőrecset segitségével a még meleg gelatin masszával a capsula nyilását légmentesen lezárjuk. Ugyancsak gelatin masszával zárjuk le a szilárd capsulákat is

A capsula gyártás — (formák bemártása) — egész ideje alatt különösen ügyeljünk arra, hogy a gelatinmassza hőfoka állandóan 40—45 C° között legyen, mert jól lefejthető, egyenletesen vastag réteget csak ezáltal nyerünk.

A svájci gyógyszerkönyv kommentária az I számu szilárd gelatin capsulákat (kisebb gelatin-gyöngyöket) aetherikus olajokhoz balzsamokhoz, aetheres oldatokhoz; a II. számu szilárd gelatin capsulákat kivonatokhoz; az I. és II. számu hajlékony gelatin-capsulákat zsiros olajokhoz (Oleum Jecoris Morrhuae, Oleum Ricini stb.) ajánlja

Ha gyomorközegben oldhatatlan és csupán a bélben oldódó gelatin-capsulákra van szükségünk, ugy a frissen elkészitett gelatin capsulákat 1 óráig kell áztatnunk 1%-os formaldehyd vizes oldatában. Ilyen módon a gelatin capsulák felületén a formaldehyd hatására formaldehyd-gelatin képződik, amely csak a lugos bélközegben fog feloldódni. A formaldehyd oldattal kezelt capsulákat betöltésük előtt szobahőfokon meg kell szárítani. Lezárásuk legcélszerübben — a már leirt módon — collodium oldattal végezhető, mert gelatin-oldattal lezárva ez a gyomorközegben feloldódnék és tartalmuk a gyomorba jutna.

Végezetül pedig még azt kell megemlitenem, hogy az elkészitett capsulákat hosszabb ideig ne raktározzuk: vonatkozik ez főleg a formaldehyddel kezelt capsulákra. Utóbbiaknál ugyanis hosszabb eltartás után u. n. „elöregedés" áll fenn, amely által a capsulák a bélközegben is oldhatatlanná válnak. Ezért irja elő Gyógyszerkönyvünk a gelatin capsulák vizsgálatánál, hogy azok vizbe téve azonnal összeesenek és 40°-os vizben könnyen oldódjanak; a gyomornedvben oldhatatlan tokoknál pedig azt, hogy 100 kcm vizből, 10 csepp sósavból és 0.10 gr. pepsinből készült folyadékban 40°-on másfél óráig ne oldódjanak. S egészitsük ki még ezt a vizsgálatot azzal, hogy a pepsines oldatból kivett és vizzel leöblitett capsulák 2 óra alatt fel kell hogy oldódjanak egy olyan 40°-u oldatban, amely 0.28 gr. pankreatinból, 1.50 gr. natrium hydrocarbonátból és 100 kcm. vizből áll.

A fent leirt gelatin capsulák készitése meggyőződésünk szerint egyrészt hasznos gyógyszerkészitményeink sorát fogja gyarapitani, másrészt módot és lehetőséget fog nyujtani arra, hogy a legtöbb esetben hosszu ideig tárolt és ismeretlen összetételü, nem egyszer rosszul oldódó capsulák helyett házi készitésü, mindig friss és oldható capsulákat adhassanak kartársaink az arra szoruló közönség kezébe.

DR. NÉMEDY IMRE

Magyar Gyógyszerészek Centenáriuma

Beszéljünk róla. Hadd szélesedjék a kör. Rá kell jönnötök, hogy valójában nincs is centenáriumi bizottság. Mi magunk rendezünk magunk számára valami lélekemelően szép ünnepséget. Mi csak feljegyezzük az adatokat. Megpróbáljuk kitalálni: mit is akar együtt az egész szakma? Hogy ne gyöngitsük, hanem erősitsük egymást.

Beszéljünk róla. Hová, meddig is jutottunk mostanáig?

1. Maga a „Gyógyszerész-hét" csak fokról-fokra „ölthet testet". A tudományos anyag összegyüjtésére, szétosztására, kidolgozására már minden intézkedés megtörtént. De szóljon hozzá az egész szakma ahhoz is, hogy mire kiváncsi. Ha a vidék feljön Pestre, lehetőleg mindenki hozzájuthasson a maga külön „tudományos csemegéjéhez". Bár itt is külön tudományos bizottság müködik és annak minden tagja tisztában van a gyógyszerészi közösség éredklődési körével.

2. Megoldódott a kiállitás helye is. Nem megyünk sehova. Itt maradunk, itthon, az Egyetemi Gyógyszerészeti Intézetben. Hogy mi lesz a kiállitás anyaga, arról még nincs döntés, — van időnk rá szeptember első hetéig. A lényeg az, hogy nem megyünk Vajdahunyad-várába, nem kapcsolódunk bele az egészségügyi kiállitásba. Itthon maradunk a Mozsonyi-intézetben.

3. Van ebben az intézetben egy kiégett épület-rész, amelyre a tetőt a felszabadulás óta már rákeritettek. De sok ajtó és ablak hiányzik és erősen rászolgált egy alapos tatarozásra. Itt, ebben az épületben nyilna meg a centenárium esztendejében a Magyar Gyógyszerészi Muzeum. Amikor ezt megemlitjük, nem szabad megfeledkeznünk róla, hogy erről a Muzeumról évtizedek óta álmodik Mozsonyi professzor és Halmai magántanár.

4. Mit tehet a szakma a muzeum megvalósulása érdekében? Körülnéz a házatáján és felküldi Pestre mindazokat a régi, nélkülözhető állványedényeket, berendezési tárgyakat, képeket, szobrokat, könyveket, amelyeket akár kölcsönképen is, felajánlhat a Magyar Gyógyszerészi Muzeumnak. Nem csupán ennek a száz évnek a történetét szeretnők muzeálisan megörökiteni, hanem évszázadokat.

Ez a centenáriumi év csak ünnepélyes alkalom egy állandó muzeum és könyvtár megteremtésére. Fordulunk kérő szóval a Közoktatásügyi Miniszterhez: erkölcsi és anyagi támogatásával tegye lehetővé, hogy ezt az épületet, ezt a muzeumot ez év szeptemberében átadhassuk a gyógyszerészi közösségnek.

Az áldozat-vállalásból azonban mindannyiunknak ki kell vennünk a részünket. Ne sajnáljuk a Muzeumtól, adjuk oda legféltettebb kincsünket is.

De ugyanekkor keressük elő a szabadságharcból származó nemzeti vagy gyógyszerészi vonatkozásu emléktárgyainkat. Kutassunk régi könyveink, fénykép-albumaink, irataink között és ha valamire ráakadunk, küldjük be a most alakuló Gyógyszerészi Muzeumnak — a budapesti Egyetemi Gyógyszerészeti Intézet cimére.

5. Csak arról szóljunk, ami már elhatározódott. Megjelenik tehát a Magyar Gyógyszerészek Centenáriumi Albuma. A szerkesztést a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság „Értesitője" és „A Gyógyszerész" szerkesztői vállalták. Emléknek szánjuk, emlékeztetőnek. Ebben az albumban hitet akarunk tenni nem csupán a két lapnak, hanem az egész szakmának a közös utjáról, szinte közös vérkeringéséről. Maga „A Gyógyszerész" erre az alkalomra kiszélesül az egész szakma lapjává. Bár mi eddig is annak tartottuk, amennyire ennek egy szakszervezeti lap keretében kifejezést adhattunk. Persze akkor, ebben az albumban nem szándékozunk elvi csatákat vivni. De ne feledjük el, hogy miközben a mult emlékeit összegyüjtjük, — a jövőt épitjük és benne élünk a rohanó időben.

6. Felvesszük a kapcsolatot elsősorban a Szovjetunió és a környező demokratikus országok gyógyszerészi érdekeltségeivel. De hivjuk és várjuk a világ minden tájáról a velünk ünnepelni akaró gyógyszerészeket.

7. De mindenek előtt arra keresünk lehetőséget, hogy saját vidéki kartársaink legalább néhány napra Pestre kerülhessenek. Ahol ez másként nem megy, ott a gyógyszerészek kicserélésével. Ennek komoly megszervezésére is hamarosan sor kerül.

8. A „Gyógyszerész-hét" keretében előkészitjük a 10-20-30-40 és 50 éves gyógyszerészi találkozókat. De erre a kezdeményező lépést az érdekeltektől várjuk.

Talán egyelőre elég ennyi is abból a nagyszabásu tervből, mely most van kialakulóban.

Szóljatok hozzá, kartársaink, egészitsétek ki. Vegyetek részt, te is, ti is, valamennyien a Centenáriumi Bizottság munkájában.

(sz.)

Előfizetési dij:
1 hóra 15.— forint
Negyedévre 45.— forint
Falusi törpe gyógyszertáraknak:
1 hóra 10.— forint
3 hóra 25.— forint
Szakszervezeti tagoknak:
1 hóra 7.— forint
3 hóra 20.—forint
Postatakarékpénztári csekkszámla szám: 1402

Referatum

D. Barkovic: NÉHÁNY GYÓGYSZERKÉSZITMÉNY AZONOSSÁGI VIZSGÁLATA ÉS HOZZÁVETŐLEGES TARTALMI ÉRTÉKELÉSE. (Farm. glasnik Zagreb, 1947. 11 szám.) Forditotta: Ligeti Viktor.

A jelenleg kidolgozás alatt álló II. Jugoszláv Gyógyszerkönyvvel kapcsolatban a szerző kritika tárgyává teszi a különböző országok gyógyszerkönyveiben előirt azonossági vizsgálati módszereket. Rámutat azokra a hibákra, amelyekbe a legtöbb gyógyszerkönyv szerkesztői estek, mert a gyógyszerek identifikálásához egyrészt tulsok anyagot irnak elő, másrészt egyes készitményeknél az azonossági vizsgálatot a már elvégzett tartalmi meghatározás után a megtitrált oldattal, vagy a lemért maradékkal végeztetik el. Egyes gyógyszerkönyvek némely készitmény hatóanyagának identifikálására főleg a galenusi készitményeknél nem is helyeznek nagy sulyt, hanem az azonosságot csak a szin, szag és az iz alapján állapitják meg.

Ezzel kapcsolatban a szerző saját vizsgálatainak eredményeit közli, melyeket példaképpen mutat be, hogyan lehet egyszerü és gyors eljárásokkal, különleges felszerelés nélkül eredményes munkát végzni. Az általa kidolgozott eljárásokkal a hatóanyagok identifikálása mellett egyidőben a készitmények értékét is meg lehet hozzávetőlegesen állapitani a reakciók érzékenységének alapján. Ilyen egyszerü vizsgálati módszereknek praktikus értéke is van a nyersanyagok vizsgálatainál, amelyekből galenusi készitmények készülnek, mert könnyen

Áfonya bor
Asthmolysin inj.
Posterisan kúp
Posterisan kenőcs
Alsol crém
Tinct. Ferri Athenstaedt
cum et sine ars.

nagykereskedőknél korlátlan mennyiségben kapható!

Az 1948. évi március hó 5-én megtartandó Gyógyszerész-nap programmja:

1. *Erényi György:* Beszámoló az 1947. nyarán Londonban tartott kémikus kongresszusról.
2. *Löcherer Tamás:* Mi a gyógyszertárak árusitási köre?
3. *Dr. Rom Pál:* Hazai illó-olaj gyártás (vetitéssel).
4. *Dr. Mozsonyi Sándor:* A szabványositásról és a gyógyszerészi vonatkozásu szabványokról.

meg lehet állapitani, hogy egy drog alkalmas-e arra, hogy belőle hatásos galenusi készitményt nyerjünk.

Ilyen egyszerü és gyors vizsgálati módszert ajánl a szerző a Radix Ipecacuanhae és a belőle készült gyógyszerek vizsgálatára: Kb 5 mg porrárőrölt drogot 5—6 csepp 10%-os sósavval vizfürdőn vagy kis lángon melegitünk, majd kis szürőpapiron megszürjük. Egy csepp oldatot szürőpapirra cseppentve néhány másodpercig bróm-gőzök hatásának tesszük ki. Ezután a papirt ½—1 percig vizgőzbe helyezzük, majd ammonia-gőzökbe. Néhány percen belül a papiron rózsaszines-lila folt keletkezik, amely vizgőz ismételt hatására kékes-lilára változik.

Tinctura és Extractum Ipecacuanhae vizsgálatánál az előbbiből 1 cseppet keverünk 4—5 csepp 10%-os sósavval, az utóbbiból 5 mg-ot oldunk 5—6 csepp sósavban.

Syrupus és Infusum Ipecacuanhae-ból 0.5—1 gr-ot 2 ccm aetherrel és 2—3 csepp ammonia oldattal rázunk össze, majd az aetheres réteget leöntve, azt szárazra párologtatjuk, a maradékot pedig 5 csepp 10%-os sósavban oldjuk. A továbbiakban ugy járunk el, mint a gyökér vizsgálatánál.

Chinin és chinidin tartalmu készitmények identifikálására a Tinctura Chinae-t emliti meg: 1 csepp tinkturát 2—3 csepp vizzel elegyitünk és hozzáadunk 1 csepp 10%-os ammonia oldatot, majd 2 ccm aetherrel erősen összerázzuk. 1 ccm tiszta aetheres oldatot leöntünk és az aethert elpárologtatjuk. A maradékot 5 csepp 0.2%-os ecetsavban oldjuk és az oldatból egy cseppet szürőpapirra cseppentünk. Ha a megnedvesitett papirt néhány másodpercig bróm-gőzök hatásának tesszük ki, majd további néhány másodpercig ammonia-gőzökbe helyezzük, élénk zöld szinü folt keletkezik.

Az Extr. Hydrastis Canad. fluidum azonosságát a következő módon állapithatjuk meg: 1 csepp folyékony extractumot 4—5 csepp vizzel és 1 csepp 2%-os sósavval elegyitünk. Az elegyet rövid ideig rázzuk, majd kis filtrumon megszürjük. 0.1 ccm oldatot szürőpapirra folyatunk, amikor is a keletkezett foltnak sárgának kell lennie, ha pedig ½—1 percig bróm-gőzökbe helyezzük a folt vörösesbarna lesz (berberin). Ha azután ½ perc mulva ammonia-gőzökbe tesszük, barnás-zöld folt keletkezik (berberin), amelynek szélei rózsaszinüek (hydrastin). Azoknál a drogoknál, amelyek csak berberint tartalmaznak (Berberis vulgaris, Chelidonium majus), ammonia-gőzök hatására a folt szélei nem lesznek rózsaszinüek.

A Semen Sabadillae veratrin tartalmának meghatározására a következő eljárást javasolja: 0.05 gr elporitott drogot 3 ccm aetherrel és 1 csepp 10%-os ammonia-oldattal erősen rázunk, majd az aetheres rétegből 1 ccm-t leöntünk és azt 1 ccm 20—25%-os sósavval elkülönitjük és felforraljuk. Ha a drog megfelelő, az oldat rózsaszinü lesz.

Tinctura vagy Acetum Sabadillae vizsgálatánál ugy járunk el, hogy a készitmény 0.5 gr-nyi mennyiségét ammoniával neutralizáljuk és 1 ccm vizet adunk hozzá. A továbbiakban ugy járunk el, mint a drognál.

A Rhizoma Veratri vizsgálata: 0.05 gr drogport néhány percig 3 ccm chloroformmal és 1 csepp ammonia oldattal rázunk, az elegyet kis vatta pamaton megszürjük és 0.5 ccm 20—25%-os sósavval rázzuk össze. A savréteg hamarosan rózsaszinü lesz, de idővel elhalványul.

Tinctura Veratri-nál 0.5 gr tincturát vizfürdőn felére párologtatunk, hozzáadunk 3 ccm chloroformot, 1 csepp 10%-os ammonia oldatot és jól összerázzuk. Az elegyet vatttán megszürjük és 2 ccm menynyiségéhez adjuk a savat, ugy ahogy a gyökérnél van leirva.

A fenti eljárások alapján a szerző szerint nem csak a készitmények hatóanyagait tudjuk identifikálni, hanem a keletkezett reakciók szinerőssége alapján némi gyakorlat után a hatóanyag értékét is megállapithatjuk.

Munkájának második részében olyan eljárásokat javasol, amelyek szerint tabletták hatóanyagait identifikálhatjuk egyszerü eljárásokkal anélkül, hogy a vizsgálandó tabletákat láthatóan megsértenénk. Ezeknél az eljárásoknál a hatóanyag oldatát olyképpen készitjük el, hogy szürőpapirra üvegpálcika segitségével egy csepp vizet cseppentünk, majd a megnedvesitett helyre enyhe nyomással 1—2 percig rászoritjuk a vizsgálandó tablettát.

Amidopyrin tablettáknál a megnedvesitett papirt bróm-gőzökbe helyezzük, amikor is a folt kék szint ölt, de hamarosan halványul.

Chininum hydrochlor. (sulfuric.) tablettáknál, ha a megnedvesitett papirt néhány másodpercig bróm-gőzök hatásának tesszük ki, majd ismét néhány másodpercig ammonia-gőzökbe helyezzük, zöld folt fog keletkezni.

Chininum hydrochlor. (phosphor:) a nedves papirt fél percig bróm-gőzökbe helyezzük, majd vizgőz hatásának tesszük ki, amikor is vöröses lila folt keletkezik.

Papaverinum hydrochlor. tabletáknál a megnedvesitett papirt 10—15 másodpercig bróm-gőzökbe helyezzük, majd ½—1 perc mulva a keletkezett sárga foltra 1 csepp 20—25%-os sósavat cseppentünk. Rövid időn belül a folt narancsvörös szint ölt, amely fokozatosan sárgul, ha pedig ujra bróm-gőzbe tesszük, mulo vörös szinü lesz.

Gyógyszerész-napok

— Vitaesték az Egyetemen —

Rovatvezető: dr. Turi Pál

„A GYÓGYSZERÉSZET
és az orvostudomány sokkal inkább, mint bármely más hivatás, közös célért küzd: minden emberfia jólétéért, faji, nemzeti, hitbéli, vagy a bőr szine szerinti megkülönböztetés nélkül. A gyógyszerészi hivatás igazi alapja nemzetközi és időtlen. Fejlődése és felfedezései nem ismernek országhatárokat. A gyógyszerészet nyelvét az egész világon közös és azonos forrásból eredő szavak alkotják. Ezek a szavak ősi arab, egyiptomi, görög és római nyelvből származnak és minden kulturnép nyelvében megtalálhatók. Ilyen, a korszakokon át megőrzött örökséggel és ilyen közös célkitüzéssel a gyógyszerészet vezetőhelyet követelhet azok között, akik a világegységért küzdenek. Ők azok, akik minden embernél jobban kell, hogy ismerjék az együttmüködés fontosságát és a béke szükségességét. A béke az, amire az emberiségnek a legnagyobb szüksége van. És bármit alkotunk magunknak és terjesztjük azt a világ népei közt, hozzájárulunk vele a világ szabad népei egyesüléséhez."

HIVATÁSUNK LÉNYEGÉRE,

a benne rejlő magasabbetikai tartalomra és jelentőségére mutatnak rá a fenti idézet szavai, amelyekkel az Egészségügyi Világszervezet jellemezte a gyógyszerészet lényegét és amely idézettel *Faragó Sándor* kartársunk vezette be *Isselkutz Béla* professzor február 20-i előadását. Valójában minden mesterség, hivatás fontos pillére az emberi kulturának és azok közt igen helytelen volna értékelési sorrendet felállitani. Mégis, bizonyos emberi tevékenységgel önkéntelenül is együtt jár az örök humanum, a segiteni akarás, a kollektivum szolgálatának eszméje és gyakorlata. Ilyennek kellett volna lenni a multban és ilyennek kell lenni a jövőben mindenek előtt a gyógyszerészi, orvosi hivatásnak; a pálya tudományos szinvonalának emelése mellett a Gyógyszerész-napok legfőbb célkitüzése, hogy hivatásunk müvelőiben tegye tudatossá a törekvést az után a magasabbrendü erkölcsi alap után, amelyet a demokrácia a gyógyszerészet számára kijelöl.

ISSEKUTZ PROFESSZOR

előadása, amelyet programm szerint Mozsonyi és Csipke professzorok hozzászólása követett volna (azonban Csipke professzor betegsége miatt az ő nagy érdeklődéssel várt felszólalására nem került sor), az egész gyógyszerészi társadalom eseménye volt és nemcsak az előadást rendező Szociáldemokrata Párt tagjai, de a nagyszámu hallgatóság soraiban pártkülönbség nélkül megjelent kartársak tömege élvezte a magasnivóju előadást, amely a rendelkezésre álló rövid idő ellenére áttekintő, összefoglaló képet nyujtott a gyógyszerészet mai állásáról és jövendő reményeiről. Mozsonyi professzor hozzászólása, — mint az elnöklő Dr. Kovács György elvtársunk, az „Orvosok Lapja" felelős szerkesztője megállapitotta — valóságos önálló előadás volt, amelyben az előadó professzor röviden utalva azokra a maradandó alkotásokra, amelyek magyar és külföldi gyógyszerészek nevéhez füződnek, rámutatott a gyógyszerészet fontos közegészségügyi hivatására. Lapunkban módunk van mindkét előadást közölni és igy eljuttatni azokhoz a kartársakhoz, akik az ülésen nem jelenhettek meg.

MÁRCIUS 5-ÉN

tartjuk a legközelebbi Gyógyszerész-napot (programmját lapunk más helyén ismertetjük). A gyógyszerésznapok hallgatósága egyre gyarapszik; minden gyógyszerész kartársunkat de más szakmabeli érdeklődőket is szivesen látunk ezeken az összejöveteleken.

MEDICINA
GYÓGYSZERÁRUNAGYKERESKEDÉS KFT.
BUDAPEST, VI.,
HAJÓS UCCA 32
TELEFON: 120—261
Ismét a leggyorsabban és a legpontosabban és csak gyógyszertárak részére szállit.
TELEFON: 127—401

Tudomány és növényvédelem

„A Gyógyszerész" 1947 januári számában Dr. Hantos László Tudomány és növényvédelem cimü fejtegetéséhez sorozatosan óhajtok hozzászólni, hogy rámutassak azokra a nemzetgazdaságra igen fontos teendőkre, melyeknek oktatásában és terjesztésében a vidéki gyógyszerész-társadalom igen fontos szerepet tölthet be. — Másfél évtizedes gyakorlati tapasztalat szerzésében igen nagy segitségemre volt chémiai tudásom és botanikai ismereteim felfrissitése, valamint az, hogy különszorgalomból a növényélettannal is behatóbban foglalkoztam, annak dacára, hogy egyéves kényszernyugdijazástól eltekintve, több mint negyven éve állok a tára mellett.

Tekintettel a papirhiányra, nem bocsátkozom történelmi visszapillantásba, hanem a felvetett igen életrevaló gondolatba igyekszem lelket önteni.

Az ország lakosságának igen tekintélyes hányada, mondhatni gerince, mezőgazdálkodás mellett intenziven foglalkozik szőlő és gyümölcstermesztéssel. Igy a legfontosabb müvelési ágban, a védekezésben, van igen nagy szükség arra, hogy egy elfogulatlan és többé-kevésbbé önzetlen felvilágositó és oktató személy legyen mondjuk mint falugazda bekapcsolva a termelésbe.

A növényi és állati kártevőknek egész sorával kell felvenni a küzdelmet, ha versenyképesek akarunk a világpiacokon megjelenni, mert csak minőségi áruval lehet exportra számitani és ennek a minőségi árunak olcsónak kell lenni. Mint aki a gyümölcstermelésnek egy ágára, nevezetesen az almára specializálta magát, igy erről akarok első izben szólani, hogy megvilágitsam a sok ferde felfogást, mely sajnos igen sokszor az érthetetlenül ferde oktatásnak a következménye.

Az alma termesztésnél igen sokan arra az álláspontra helyezkednek, hogy az almán két luknak kell lenni, az egyiken bemegy a moly-hernyó, a másikon kijön, igy aztán nincs gond a leszedésre, mert annak 95 százaléka a nyár végén már a fa alatt van. Az utolsó 15 év olyan lendületet adott a tökéletes védekezésnek, hogy speciálisan az almánál lelkiismeretes és tudással párosult munka mellett bámulatra méltó eredményeket tudtunk felmutatni.

A védekezésnek legfontosabb része, hogy a levélzet késő őszig zöld, üde maradjon, ezért védekezünk a Fusikládium ellen bordóileves permetezéssel. Ugyanez a bordói lé a védekező szer a szőlő-peronospora ellen. Ennek a készitését sok téli-kurzuson és sok hivatalos és félhivatalos füzetben makacsul forditva irják elő, illetve magyarázzák. Következménye aztán a helytelen magyarázatnak, hogy a szerencsétlen termelő azon veszi észre magát, hogy fáinak levélzete le van perzselve, az alma fejlődésében megáll, sőt a következő évi rügyképződés is igen sok esetben elmarad, mert a leperzselt fa élni akar, daczára az emberi tudatlanságnak, és az ugynevezett tartalékrügyeket ujabb levélképzésre használja fel.

Hivatalos helyen több izben hangot adtam annak, hogy a bordói lének a készitését ideje volna vizsgálat tárgyává tenni és leszögezni egy megdönthetetlen, egyedüli helyes álláspontot, tekintet nélkül arra, hogy ez sérti-e valakinek a hiuságát, vagy sem.

De térjek a tárgyra. Fél százalékos bordói levet kell készitenem, amit csak ugy tudok értelmezni helyes elgondolással, hogy száz liter permetléhez kell vennem fél kg cuprum sulfátot, magyarul rézgálicot és ezt kell közömbösitenem, illetve ebből kell a ca. hydroxyd hozzáadásával a rezet mint rézhydrátot kicsapni. Fix pont tehát a rézoldat, melyhez addig adagolok mészoldatot, mig a savanyu hatás éppen átment a lugosba, ezt legjobban Phenolphtalein papirral állapitom meg. Tehát teljesen kizárt az, hogy a permetlevem tul legyen lugozva és perzseljen. A technikai kivitelt minden gyakorlati ember tudja, csak éppen megforditva csinálja. Oltott mészből kiindulva annak töménysége oly labilis, hogy ahhoz igazodni chemiailag teljesen képtelenség, mert az esetek 90 százalékában tullugozott bordói levet kapunk, melynek lugossági fokát csak titrálással lehetne megállapitani, vagypedig még hozzá adni a drága és sokszor beszerezhetetlen rézgálicot, mivel aztán a permetlevet alaposan megdrágitották és ezzel magát a termelést.

Rögzitendő tehát egyszer és mindenkorra, hogy soha ne öntsük a mészoldathoz a réz oldatot, hanem a rézhez a meszet, mert ezt nevezzük közömbösitésnek és ezzel érünk célt. A tullugozott permetlé aztán nem csak a levélzetet perzseli le, hanem gyümölcsön is égési foltokat hagy, ami akadályozza a fejlődést és foltossá teszi a leszedett almát. A gyengén lugos, helyesen elkészitett bordói lé a phenolphtalein papirt csak kissé festi rózsaszinre, még az erősebben lugossal haragos vörösre szineződik. A pontos munkának az eredménye nem marad el, a fusikládiumtól meg lesz védve ugy a lomb, mint a gyümölcs, illetve az alma. Ebbe a bordói lébe aztán minden továbbiak nélkül belekeverhetjük az előirt mennyiségü arzént melyből hozzáadás előtt egy lehetőleg gömbölyü feneku edényben görcsmentes, tejszerü, mondjuk emulsiót készitünk, hogy az finom elosztásu legyen és egy sürü réz-szitán átengedve elkeverjük, tehát készen van az arzénes rézoldat, mellyel egy menetben permetezhetünk. Ezzel szemben találkoztam már olyan ugynevezett szakemberrel több izben, ki az arzént káliszappannal keverve vitte fel egy uj munkamenetben a fára és külön a bordói levet, sőt olyan is akadt, aki még egy permetezést beiktatott szappanos nikotinnal. Igy jön aztán ki, hogy az ilyen metódusoktól a szerencsétlen termelő elveszti a kedvét és mindent az időjárásra biz, mert hiszen 15—20-szori permetezésbe ugy anyagilag, mint fizikailag belefárad. A fusikládium és az alma-moly elleni védekezés mindenkor egy menetben elvégezhető, minden aggály nélkül, összeadva a bordói léhez az arzént és ha van a nikotint, utóbbit fél ezrelékben.

Ha az időjárási viszonyok esetleg szükségessé tennék a liszharmat elleni védekezést, melynek az ellenszere a nyári mészkénlé, ugy ezt ugyancsak keverhetjük az arzénnal és nikotinnal, de soha ne adjunk hozzá bordói levet, mert az chémiailag összeférhetetlen. Alá-huzottan hangsulyozom, hogy káliszappant semmi körülmények közt ne keverjünk egyik permetléhez sem, mert az mindeniket elbontja, teljesen kidobott pénz lesz a permetezésre forditott kiadás és az eredmény egyenlő a nullával.

Ha a fentiekben leirt metódus szerint védekezünk és sulyt fektetünk arra, hogy az arzénes szerünk erőssége megfelelő legyen, legalább 20 százalék arzéntrioxidot tartalmazzon, ugy fekete foltoktól mentes elsőrendü féreg- és szurás nélküli almát fogunk leszedni. Azt tartsuk mindig szemünk előtt, hogy az alma, ha megkötött a fán, annak lehullani, sem állati, sem növényi kártevőktől nem szabad, azt csak az orkán vagy jégverés pusztithatja el. A jól kezelt almáskertben hulló alma ismeretlen fogalom, ahol arról panaszkodnak, ottan mindig a kezelésben van a hiba. Vidéki gyógyszerész amellett, hogy magának is biztosithat tisztességes mellékjövedelmet, a chemiai alapismereteinél fogva olyan fontos szerepkörre tehet szert, hogy az épitésben munkája nélkülözhetetlenné válik. Egy igen fontos szerep p. u. az arzénes szereknek a gyors és pontos megvizsgálása, arzén tartalomra, megvizsgálása a rézgálicnak réztartalomra, mert hiszen ebből is van több minőség és ha ugy adódik, megvizsgálása a már beteg levélzetnek, vajjon égetési vagy Fusikládium foltok jelentkeztek rajta.

Vidékenként be lehetne állitani molyrajzást ellenőrző kis telepeket, ez a házi kertben egy kis helyen elfér, ezzel tájékoztatást tudna adni a termelőknek, hogy hány moly-generációt kell kivédeni, ne permetezzenek feleslegesen.

A mészkénlé helyes elkészitése ugyancsak igényel körültekintést, kevés chemiai alapismeretet, annak a fajsuly megállapitása, keverési aránya a különböző időszakokban lefolytatott védekezéseknél és megbizható minőségben való árusitása, ugyancsak egy munkakör volna, amivel a bizalmat fokozni és a napi gondokat csökkenteni lehetne. A sok százezer ujgazdának a kezdet nehézségeivel birkózva, semmi felkészültsége nincsen, hogy legyürhesse ezen a téren is az akadályokat, tessék az illetékeseknek határozott utasitásba adni a gyógyszerészeknek, hogy kötelesek az összes permetező anyagokat kiadni, illetve tartani, de nem megkötni kezét, lábát, hogy kötelet is csak receptre lehet adni, mert sokan öngyilkosok lesznek.

Ha a bordói lé készitése körül felmerült nézeteltérések a helyes mederbe jutnak, ugy ezuttal elértem célomat, de a témakör olyan óriási, hogy e lap hasábjain annak külön rovatot kellene nyitni, melyben válasz és viszonválasza minden hozzászólónak közölhető. Cél: a gyógyszerészetnek a természettudományokkal való praktikus megismertetése és a demokrácia megerősitése.

Vitán felül áll, hogy a kimondottan bizalmi foglalkozást végző gyógyszerész utbaigazitása mindenkor a legjobb tudása és lelkiismerete szemelőtt tartásával, lesz a hozzáfordulóknak átengedve, azt bizalommal fogadják és megfogadják, ezt már minden vidéken müködő kartársam tapasztalta, hiszen a legkülönbözőbb ügyes-bajos dolgokban keresi fel a patikát a föld munkása. Ezzel kapcsolatban örömmel üdvözlöm Kégl László adjunktus ur e hó 27-ére bejelentett előadását, amennyiben a felvetett kérdés munkaköréhez tartozna, számitok hozzászólására.

BÁNÓ ANDOR

A következő levelet kaptuk:

Kedves Kartársak!

Érdeklődéssel olvasom mindig a „Gyógyszerész"-t, különösen a szociális megmozdulásokat és ügyeket. Igy a kollektiv szerződés ügyét is. Helyes és régen óhajtott dolog ez. Szerintem azonban nem tökéletes megoldás. A munkavevőnek biztositja az emelkedő fizetésre való jogát, de csak elméletben. Betöltendő munkahelyeknél a munkaadónak szabad választási joga van a személyre vonatkozólag, amit természetesnek találok, és éppen ezért, takarékossági vagy más szempontból, a munkaadó lehetőleg fiatalabb munkaerőt fog alkalmazni és igy idővel az idősebb kartársak mindig nehezebben és nehezebben fognak elhelyezkedni tudni és a remélt magasabb fizetés helyett munkanélküliek lesznek — Ezt kell kikerülni a kötelező k o r p ó t l é k o s p é n z t á r r a l, mely szerint a munkaadó egyformán fizet a pénztárba bármilyen koru alkalmazottja van, a munkavevőnek pedig biztositva van az emelkedő fizetése, még állásváltoztatás esetén is. Nem szükséges a korpótlékos pénztár többi előnyeit ismertetnem, hiszen jóformán mindenki ismeri. Ha a szakszervezet ki tudja vivni a kollektiv szerződést, ugyanolyan erővel a korpótlékos pénztárt is el lehet érni. Különösen ma, amikor az egész állam vezetése a munkavállalók kezében van.

Egy másik kérdés a jogadományozás. Ez is egy fájó pontja a gyógyszerészeknek. Legalább az eddigi adományozási rendszer. Itt is üdvös a kilátásba helyezett ujabb rendszer, a szolgálati idő és családi állapot figyelembe vétele és az átruházhatatlanság. Kérdés azonban, hogy a jognyerésre legérdemesebb kartárs rendelkezik-e olyan tőkével, hogy az uj gyógyszertárt berendezhesse vagy az ujraadományozott berendezését és árurakjárát megválthassa. Ennek megoldása csak egy módon volna lehetséges. Ha az uj gyógyszertárakat az állam állitja fel és rendezi be, a jognyertes pedig bérösszeget fizet. A gyógyszertárak igy lassan átmennének az állam tulajdonába és idővel nem jognyerés utján, illetve adományozás utján kerülnek más kézbe, hanem bérlőről bérlőre szállnának. Különösen előnyös volna ez a rendszer az u. n. törpegyógyszertáraknál. A még régi kézben levő gyógyszertárakat is ily módon vehetí át az állam és a régi jogtulajdonos mint bérlő szerepelne tovább. Ez a gondolat már régóta foglalkoztat és érdemes volna részletesen kidolgozni. A gyógyszerészetre nagy előny volna, mert a bérösszegekből befolyó jövedelmet az állam ujabb gyógyszertárak felállitására és gyógyszerészi szociális intézmények létesitésére és fenntartására fordithatja.

Harmadiknak egy inkább gyakorlati kérdés, az árszabvány. Pénzünk ma már oly biztos alapokon nyugszik, hogy nincs már szükségünk alapárakra, plusz és minusz áremelésekre és engedményekre, sem pedig szorzószámra. Egy uj stabil szabványra van szükségünk, melyhez esetleges nagyobb árváltozásoknál időszakonként árkiigazitások jelennének meg. A mai taxaszámitás még kisforgalmu gyógyszertárban is sok felesleges időt vesz igénybe.

Ha nincs kifogásuk ellene, legközelebb más tárgyakhoz is hozzászólók.

BROLLY IMRE, gyógyszerész
Derecske.

Vegyileg tiszta alkohol előállitása

Az alkohol vizmentesitése ma már megoldott kérdés. Annál nehezebb azonban az ugynevezett kozmás olajokat alkotó magasabb alkoholoknak (propilalkohol, butilalkohol stb.) eltávolitása. Ezek az anyagok ugyanis nyomokban mindig jelen vannak az alkoholban és minthogy vegyi viselkedésük azonos az alkoholéval, ezen az uton nemigen távolithatók el. Másfelől a frakcionált desztilláció még a legfinomabb eszközökkel sem választhatja el tökéletesen az alkoholt tőlük. Pedig éppen az alkoholban lévő kozmás olaj mennyiségének meghatározására olyan összehasonlitó alkoholra van szükség, amely teljesen mentes a magasabb alkoholoktól. A pittsburgi ipari kutató intézetben most ugyanebből a célból két eljárást is dolgoztak ki egészen tiszta alkohol előállitására. Az egyik kereskedelmi abszolut alkoholból indult ki. Az alkoholt 15 cm. magas Fuller-föld rétegre öntötték és megvárták, amig saját sulyánál fogva keresztülszivárgott. Ekkor az esetleg még jelenlévő aldehideket vegyi uton távolitották el és az alkoholt hig sósavoldattal elegyitve, ismételten desztillálták. A Fuller-földön való átszivárgás megismétlésével olyan alkohol kaptak, amely spektrofotométerrel vizsgálva, egészen tisztának bizonyult.

A másik ut, amelyhez folyamodtak, az alkohol valamelyik vegyületéből indult ki. Erre a célra az ugynevezett észterek bizonyultak legmegfelelőbbnek. Ezek olyan vegyületek, amelyek alkoholból és valamely szerves savból keletkeznek vizkilépés közben. Ha lehetőleg tiszta alkoholból állitják elő az észtert, igen tulnyomó tömegénél fogva az észter alkotásában csak az etilalkohol vesz részt, mig a szennyzsékként esetleg jelenlevő magasabb alkoholok változatlanul maradnak vissza. Ha az észter folyadék, ismételt desztillációval, ha pedig szilárd anyag, kristályositással egészen tiszta állapotban állitható elő. Az észtereknek az a tulajdonságuk, hogy lugos anyagokkal való főzéskor ismét felbomlanak és az alkohol szabaddá válik, mig a sav a luggal sót alkot. Megfelelő sav kiszemelésével ezen a kerülő uton tehát olyan alkoholt lehet kapni, amely teljesen mentes a kisérő magasabb alkoholoktól. A szóbanforgó kisérletezők az aminobenzoesavban találták meg a legalkalmasabb savat. Ennek etilésztere az ugynevezett benzokain, a gyakorlatban is jól ismert anyag. Ezt ismételten átkristályositották, gyengén sósavas oldatot használva oldószerül, majd kifőzött desztillált vizzel többször is jól megmosták. A kiinduláskor 500 gr. para aminobenzoesavas etilésztert vettek, ami ebből a kristályositás és mosás után megmaradt, ez szolgált további feldolgozásra. E célból két literes üveglombikot visszafolyó hütővel láttak el és a lombikban 130 gr. nátriumhidroxidot oldottak félliter kifőzött desztillált vizben. A folyadékot forrásba hozták és fokozatosan adagolták hozzá a még nedves benzokaint. Minden ujabb adag hozzáadása előtt megvárták, mig az előző teljesen felbomlott, amit a szilárd anyag eltünése jelzett. Miután az egész anyag elfogyott, még félóra hosszat forralták a folyadékot. Azután a lombik tartalmát lehütötték, a folyadékot sósavval gyengén megsavanyitották és az alkoholt nitrogénáramban ledesztillálták. Erre a célra nagyon tiszta és alaposan desztillálásra még nem használt készüléket alkalmaztak. Mikor a gőzök hőmérséklete elérte a 90 fokot, a desztillálást beszüntették. Ezzel az eljárással a benzokain alkoholtartalmának 85 százalékát tudták visszanyerni. A termék ugyancsak spektrofotométerrel való vizsgálat alapján a magasabb alkoholoktól teljesen mentesnek bizonyult. (Anlytical Chemistry. — Dr. Loczka Alajos.)

A téma érdekes, szeretnénk, ha a kérdéshez tudós kartársaink hozzászólnának. Várjuk türelmesen. (M.)

Magyar Gyógyszerészek Centenáriuma

Az már bizonyosra vehető, hogy a Centenáriumi Bizottság Debrecenben junius 27—29-ig külön ünnepséget rendez, részben pesti előadókkal. Mindent elkövetünk annak érdekében, hogy minél többen részt vehessenek ezeken a Pestet megelőző centenáriumi napokon. De éppen azért, mert ez a három nap megelőzi a szeptemberi „Gyógyszerész-hetet", afféle próba-ünnepségnek is tekinthetjük. Talán okulhatunk is belőle, ha zökkenők lesznek a megrendezésben és tanulhatunk, ha minden tekintetben kitünően sikerül. Ez lesz az első feladat, egyelőre tehát erre kell minden figyelmünket és lelkesedésünket összpontositanunk. Ezzel a kisebb teljesitménnyel mérhetjük le a szeptemberi kiállás lehetőségeit és sikerét.

ÜVEG

Gyógyszeres, vegyszeres, kozmetikai és egészségügyi üveg és porcellánáruk, kenőcs és krémtégelyek, demyonok, ballonok

FRIED

Telefon: 226-023.

Budapest, VII., Akácfa-utca 32.

Fogalmi zavar

Ha nem tudnád kartárs, hogy mi vagy te, mi megmondjuk neked. Hogy félreértés ne essék, természetesen csak azokról van szó, akik a saját tárájuk mellett dolgoznak ugyan, de nem a saját gyógyszertárukban. Kiváncsi vagy cimedre és társadalmi rangodra? Megmondjuk? De ne hogy azt hidd, hogy ezt mi csak ugy kapásból előrángatjuk? Ennyire nem bizol tárgyilagosságunkban? . . . No jó, akkor elárujuk, hogy erről a legilletékesebb hely: a Kisiparosok Országos Szabadszervezete értesitett. És itt most nem akarjuk elhallgatni azt sem, hogy milyen nagyra becsüljük ezt a hatalmas szakmai tömörülést, ezt a szervezett erőt a népi demokrácia szolgálatában.

De talán éppen ezért. Éppen ezért nem értjük. Beléptek a KIOSz-ba a budapesti gyógyszertártulajdonosok. Ebbe nincs beleszólásunk. De abba már annál inkább, hogy a KIOSz nyilván nem gyógyszerész ügyv. elnöke kitanitson bennünket. Hogy kereken kijelentse: nem azok vagyunk, akiknek eddig tartottuk magunkat, de a jövőben ahhoz tartsuk magunkat, hogy azok vagyunk . . . Folytassuk? Nem érdekes.

Persze, majdnem elfelejtettük, hogy csak mi beszélünk és vitázunk és közben te, kartárs, nem tudsz semmit.

Lássuk csak. Te eddig azt hitted magadról, hogy mester vagy. Gyógyszerész-mester. Magister pharmaciae. Tévedtél. Nem vagy az. Hiába mutogatod a diplomádat. Nem érvényes. Csak ő a mester. Csak ők, akiknek a gyógyszertáraiban dolgoztok. „Mert ők a mesterségüket önállóan üzik." Te nem üzöd. Te csak dolgozol. Igy tehát baj van a diplomád körül. Ők üzhetnek téged, de te csak akkor lehetsz mester, ha üzöd a mesterséget. Önállóan.

Érted már? Mert mi nem. Ők segitenek neked. Nem vagy önálló munkás. Csak a mester utasitása szerint dolgozhatsz. Minden recept elkészitéséről előzetesen ki kell kérned a Mester véleményét. Te csak afféle végrehajtóközeg vagy.

Hogy is mondja az átirat? Mesterleveles. Na tessék, végre kimondtuk. Nem talajgyökeres, hanem mesterleveles. Mesterleveles, leveles mester, leveles tészta. Bábeli hangzavar.

Hallod-e, Mesterleveles, mondd meg a Mesternek, hogy neki sincsen más levele. Mondd meg nekik, hogy rosszul képviselik őket, ha beleszólnak a legszigorubban szakmai dolgokba. Bizzák csak ránk. Mi tudjuk a magunkét.

Gőgnek is nevezhetnők ezt a megnyilatkozást. Végre eljutottunk odáig, hogy még itt és ugy is megkülönböztessék a gyógyszerészt a gyógyszerésztől.

De akkor vegye tudomásul a fogalmazó azt is, hogy mi nem akarunk sem mesterséget üző, sem üző mesterek lenni. Csak gyógyszerészek. Gyógyszertári dolgozók és nem — mesterlevelesek.

Azután talán még arról is beszélhetnénk, hogy éppen most lelkesedünk azért, hogy nekünk is lesznek végre gyógyszertári szakmunkásaink. Hogy végre közelebb kerülhetünk egymáshoz, mi gyógyszertári dolgozók, valamennyien. És akkor egyszer csak ránk kiáltanak:

— Coki, mesterleveles, ne nyulkálj bele a mester cseresznyés tálába! Ne egyél bele a mester levesébe . . .

Fogalmi zavar.

(székely)

Uj bélyegző

Ha ennek az elmult kilenc hónapnak a történetét meg akarná irni valaki, a bélyegző korszakának nevezhetné. Mert ebben olyan nagy szerepe volt ennek a bélyegzőnek, mint amikor nem volt és mégis kettő volt belőle. Keresték, hajszolták, elzárták, ráültek. Néha egy fontos irat körözte a bélyegzőt, máskor a bélyegző a bélyegzők sóvárogtak egyetlen nagyhorderejü ügyirat után. Két bélyegző keres egy aktát. Itt a bélyegző, ott a bélyegző, — hol a bélyegző?

Most végre előkerült az igazi, az egész tagságé. Előkerült vagy ujjászületett. De közben uj szöveget irt rá a kérlelhetetlen, igazságot osztó idő:

Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete Gyógyszertári Dolgozók Szakosztálya.

Igy lett végre a két vándorló bélyegzőből — egyetemesen az egész tagság, minden gyógyszertári dolgozó ügyének hitelesitője. Igy került rá szaklapunk első oldalára is az uj cim a megváltozott időben. Hogy uj értelmet nyerjen a régi, néha majdnem hitelét vesztett kiáltvány:

E z a l a p a t i é t e k !

(székely)

A Magyar-Szovjet Müvelődési Társaság Sajtószolgálatából. (N. V. Lazarev: A gyógyszertan fejlődése.) N. V. Lazarev 276 oldalra terjedő könyvében hét fejezetben tárgyalja a felvetett problémát, miközben az első három fejezetben rövid áttekintést nyujt a vegyiterápia fejlődéséről és legujabb vivmányairól, mig a további négy fejezetben a jelenlegi gyógyszertan külön, féle vezérgondolatait s a gyógyszertani oktatás átszervezésének kérdését teszi vizsgálat tárgyává. Nem hiányzanak a könyvből a pontatlanságok, de a szovjet kritika megállapitása szerint nyilvánvaló értékei folytán hasznos olvasmányul szolgál azon gyógyszerészek és orvosok számára, akik valamely oknál fogva nem kisérhetik figyelemmel az ezzel a kérdéssel kapcsolatos szakirodalmat.

A hároméves terv a teljesítés útján

(Befejező közlemény)

Eredményeink különösen értékesek, ha figyelembe vesszük, hogy a kezdeti nehézségek és tervgazdasági tapasztalatlanságunk következtében az első hónapokban a beruházásokra jóváhagyott 623 millió forintot sem használtuk el egészében. De ma már teljes üzemben vagyunk. Sajnos egy kicsit elkapott bennünket a siker és alig beszélünk nagy építkezéseinkről: a Mátravidéki és Weiss Manfréd erőművekről, melyek megváltoztatják az ország energiamérlegét: a Péti Nitrogéngyárról, mely kenyeret ad a műtrágyáért, az uj állami fonódáról, mely a maga 72 000 fonóorsójával felöltöztet bennünket. Épül Középeurópa legnagyobb villamossági gyártelepe, az uj Ganz Villamossági gyár. Ujjáépítjük Diósgyőrt. Ózdot és nehéziparunkat. Uj bányavidékeket tárunk fel. Mezőgazdaságunk számára gépek ezreit adjuk. Hároméves tervünknek ezek a nagy kérdései sajnos hétköznapiakká váltak. Napilapjaink és folyóirataink egyrésze számára Hekus Dönci fontosabb mint a hatalmas építkezések, amiből kenyér, ruha és életszínvonal emelkedés lesz a magyar nép számára.

PÉNZGAZDÁLKODÁSUNK

Hároméves tervünk pénzgazdaságilag is kiállta a próbát. A nagy beruházások és a megemelt munkabérek és árak ellenére nemzetgazdaságunk egyensulya biztositva van s a gazdasági életünk mindennapos fokozatos izmosodása mellett az egyensuly továbbra is fennmarad. Népi demokráciánk legnagyobb eredménye az, hogy már arról is módunkban áll gondoskodni, hogy fejlődő nemzetgazdaságunk által termelt többletérték ne a kizsákmányolást szolgálja, hanem a dolgozó milliók életszínvonalának fejlődését és a szocializmus nagy ügyét.

Állami költségvetésünk összeállításánál is ez a szempont játszott szerepet. Az 1946—47 évi állami költségvetés, amely tisztára elméleti számitások alapján készült, az államháztartás összes kiadását 4 milliárd 421 millió forintban bevételeit 4 milliárd 046 millió forintban, a hiányt 375 millió forintban irányozta elő. A költségvetéssel szemben a birálók azt az ellenvetést hozták fel, hogy a kiadások nem a szükségletnek megfelelően, bevételeink pedig nem az ország tehervíselőképességének figyelembevételével vannak előirányozva s igy a stabilizáció megrendítéséhez vezet.

Az államháztartás 1946—47. évi tényleges eredménye: 4 983 millió forint bevétel és 5.428 millió forint kiadás volt. A tényleges hiány tehát 445 millió forint. Az előirányzat 8 5 százalék helyet a hiány tehát mindössze 8 2 százalék volt. E számok ismeretében azt hiszem most 1948. januáriában nincs miért bizonyitanom, hogy tavalyi költségvetésünk igenis a stabilizáció fenntartásának volt az eszköze.

Az 1947—48 évi költségvetésnél alapvető uj szempont, hogy 1947. augusztus 1-én megkezdődtek a hároméves terv beruházásai, amelyeknek ezévi előirányzata egymaga 1 milliárd 596 millió forint és ebből az 1947—48. évi állami költségvetésben a hároméves terv beruházásaira 800 millió forint van előirányozva. Augusztus óta az illetmények és bérek is emelkedtek, az árszínvonalban is változások álltak be. Megemeltük jelentősen a költségvetési tételeket is. Igy a földmivelést 61 5 millióról 173 millióra, közoktatásügyit 53 millióról 108 millióra, a népjóléti minisztériumét 81 millióról 152 millióra. Emeltük a többi tárcák költségvetését is.

Világos, hogy a pesszimisták az 1947—48. évi költségvetésben megint csak igen jelentős hiányt vártak. Ellenkezője történt! Az 1947—48 évi költségvetésben bár a kiadások és bevételek meghaladják a 75 milliárd forintot, a tavalyi 375 millió forint hiánnyal szemben több mint 25 millió forint bevételi felesleg van előirányozva. A kétkedők és akadékoskodók azonban azt is mondhatják, hogy más az előirányzat és más az eredmény. Tudomásul vehetik, ugy a kétkedők, mint az akadékoskodók, hogy az idei költségvetési évből már 5 hónap mult el és a bevételek eddig 67 millió forinttal haladták meg a kiadásokat.

Ez is döntően közrejátszott abban, hogy a december végére tervszerüen előirányzott 2 milliárd forintos bankjegy kibocsátási menetrendet egyetlen forinttal sem léptük tul. Harmadik hónapja tartjuk egy szinvonalon a bankjegyforgalmat, Ugyanekkor a jegybank váltótárcája 1 673 millió forint. Ez nagyon kedvező arány és főként deflációs pénzpolitikai beavatkozás szempontjából bir jelentőséggel. Az elmult hónapokban két izben is deflációs pénzpolitika segitségével vertük vissza a spekuláció rohamát a forint ellen, s fektettük kétvállra a dollár és aranyspekulánsokat, valamint az árdrágitókat, akik sokmillió forint veszteség árán tanulták meg, hogy az árak a demokráciában nem nőnek az égig. A hitelállomány 48 százalékát állami ületőleg az állami kezelésbe vett vállalatok kapták. A többi a mezőgazdaságra, a szövetkezetekre, a magániparra és kereskedelemre jutott.

Népi demokráciánk politikai sikere van ezekben a számokban, arra mutatva, hogy az államositott Nemzeti Bank ma már szerves része a nagy nemzeti célokat követő demokrata gazdasági politikának. Minden törekvésünk oda irányul, hogy hamarosan ugyanezt mondhassuk el a most állami tulajdonba vett nagybankokról is. Mindenesetre a nagy szervező munka megindult hogy a magyar nép verejtékéből szerzett bankvagyont visszaadjuk jogos tulajdonosának, a magyar népnek. Segitségül hivjuk ehhez a munkához a bankok értékes tisztviselőgárdáját.

KÜLKERESKEDELMÜNK

Külkereskedelmi forgalmunk még mindig csak a háboru előttinek 50 százalékát éri el. Az a fejlődés, ami az elmult években volt tapasztalható, nem arányosan következett be a behozatal és kivitel oldalán. A behozatal rohamos fejlődése mellett a kivitel nem tudott hasonló mértékben emelkedni és igy külforgalmi mérlegünk jelentős mértékben passziv. Minden törekvésünk aktivvá tenni külkereskedelmünket. A háboru előtt kivitelünk 60 százaléka nyersanyagból állott. 1946-ban a kivitelnek csak 36 százalékát tették ki a nyersanyagok. Ugyanezen idő alatt a behozatalban a nyersanyagok értéke 40 százalékról 75 százalékra emelkedett.

Abban, hogy ilyen döntő javulást sikerült elérnünk elsősorban annak van szerepe, hogy gazdasági politikánkat a szomszédos demokratikus országokkal szorosabbra fogtuk. Mi nem akarjuk elhanyagolni a nyugati piacokat. Tisztában vagyunk azzal, hogy a nyugateurópai áruforgalom számunkra komoly lehetőségeket tartogat. Ugyanakkor azonban azt tudjuk, hogy nagyobb távlatu együttmüködést, amelyre iparfejlesztést és általában iparpolitikát nyugodtan fel lehet épiteni, elsősorban azokkal az országokkal kapcsolatban remélhetünk, amelyek ugyancsak tervgazdálkodás utjára léptek. Ennek az együttmüködésnek jelentősége tulnő az alkalmi üzleteken és tulajdonképpeni jellege abban domborodik ki, hogy tervgazdálkodásunk fejlesztésénél a magyar gazdasági érdekeit is figyelembe veszik. Igy azután érthető, hogy 1946-ban behozatalunk 64 3 százaléka, kivitelünknek pedig 55.1 százaléka a tervgazdálkodást folytató országokkal volt kapcsolatos. Ilyen a szovjet és jugoszláv kereskedelmi szerződésünk, különösen a Jugoszláviával kötött 5 éves együttmüködési tervezetünk.

Mindeme gazdasági eredmények és nehézségek végül is egyetlen sikon találkoznak éspedig, hogy gazdasági és pénzügyi politikánk mennyire tudja szolgálni a dolgozók jólétét.

KÖZELLÁTÁSUNK

A közellátás kérdése is evvel kapcsolatos. Közvetlenül a felszabadulás után a közellátási kormányzat csődbe jutott. Elvesztek a készletek, megbénult a közlekedés és szétzilálódott a vé-grehajtáshoz nélkülözhetetlen állami közellátási szervezet. Teljesen meddő lett volna minden kisérlet a hatósági ellátás feltámasztására és lényegében más ut nem lévén amellett, hogy igyekeztünk a dolgozók számára biztositani az akkor tényleg életet jelentő létminimumot, szabaddá kellett tennünk a forgalmat. Később, amikor sorban felszabadítottuk a baromfit, tojást, a zöldség később a kukorica és sertészsir árát, nem csupán azt a célt szolgáltuk, hogy a rejtett készletek — amint történt is — piacra kerüljenek, hanem ugyanakkor a termelési kedvet is fellenditettük. Ugyanis a mezőgazdaságnak feltétlenül idő kellett teljesitőképessége kifejlesztéséhez, meg kellett erősödnie és a jövőre kiható alapvető sulyos hiba lett volna, ha a közellátás pillanatnyi érdekeink szolgálatában megakadályoztuk volna fejlődését.

Azok sorából akik csak azt vették észre, hogy a felszabadított áru ára átmenetileg magasabb a kelleténél elégedetlenséget váltottak ki az ilyen intézkedések. De mi kommunisták kell, hogy messzebb nézzünk és néha kell, hogy a pillanatnyi rosszat válasszuk a helyes cél eléréséért. Áru most már meglehetős bőségben áll rendelkezésre, részben tartalékaink is vannak és a kormányzat főfeladata nem annyira az áruellátás, mint az ár- és bérszinvonal olyan összeegyeztetése, amely ujabb inflációs veszély felidézése nélkül tudja biztositani a maximális fogyasztást és ezzel a dolgozók munkaképességét.

Amikor az aratás után felállitottuk kenyérgabona-mérlegünket, mintegy 16 ezer vagon gabonahiány mutatkozott. Nem késlekedtünk, erélyes rendszabályokkal, hogy a mintegy háromhavi ellátási szükséglet kiesést jelentő hiányt pótoljuk. Csökkentettük a fejadagot. Népszerütlen intézkedés, bár a mi fejadagunk még mindig magasabb, mint az európai államok átlagáé. Rákosi elvtársunk segitségével sikerült elérnünk, hogy a Szovjet kormány is haladékot adott 6.600 vagon jóvátételi gabona szállitására. Elrendeltük az elszámoltatást is, ami eddig 2,500 vagon kenyérgabonát eredményezett. A még hátralévő hét hónapra a szükségletünk 15.700 vagon, amelyben a finomliszt-ezükséglet is benn-foglaltatik. A finomliszt helyett részben rizst és kását adunk, a szükséglet tehát 12 700 vagon. Ebből máris rendelkezésre áll 4.500 vagon. Biztosan befolyik 5.221 vagon összesen 9 700 vagon. (A fennálló hiány még kereken 3.000 vagon. Ez elő kell és elő is fogjuk teremteni! Kenyérrel most már kihuzzuk aratásig.

Cukorellátásunkról már szólottam. A burgonyaellátás körül néhány hónappal ezelőtt mutatkozó zavarok elsimultak, a zsir- és szappanellátás javulóban van. De a dolgozóknak teljesen jogos az a követelése, hogy ellátásuk folyamatos legyen. S a hiánycikkekben, mint kenyér, liszt, zsir, tej, vaj, rizs szappan, ezért igyekezünk a kötöttgazdálkodást ugy kiterjeszteni, hogy a dolgozók egyre nagyobb fejadagokban részesülhessenek.

Azonban az életszinvonal kérdése ma már nem egyenlő az élelmezés kérdésével, mint volt a felszabadulás után eltelt két évben. Ma már a dolgozók öltözködni akarnak, uj lakásba akarnak költözni, rádiót és biciklit akarnak venni. Igy is van rendjén! Azért épitik ujjá a dolgozók az országot, hogy többjük legyen.

A cipő és szövettermelés eredményeiről már beszéltem. Ezeknél a legnagyobb baj a drága volta. Olcsóbbá kell tennünk az árakat. Textilijában a most épülő és a még ebben az évben megindulló pesterzsébeti nagy állami fonoda segitségével annyira növeljük a termelést, hogy feltétlenül enyhül a hiány.

KINEK ÉRDEKE A RÉMHIRTERJESZTÉS?

De meg kell mondjam, a dolgozókon is mulik, hogy ne legyen hiány! Burgonyánk elég termett az idén, hagyma is. Cukrunk, gyufánk és sónk is volt bőven. A reakció rémhirterjesztéséből mégis pánik keletkezett és minden számitásunk felborult. Végül is a reakciósok és a spekulánsok legnagyobb örömére a dolgozók sokkal drágábban jutottak burgonyához, hagymához, gyufához, mint juthattak volna.

Textilből is elég van. De ha mindenki hisztérián vásárol, nem tudunk előbbre jutni.

A KISIPAROSOKRÓL ÉS KISKERESKEDŐKRŐL

Itt érdemes néhány szót szólni a kiskereskedelemről, kisiparról. Miért vetik fel állandóan a kérdést: hogy likvidálni akarjuk a kiskereskedelmet és a kisiparost? Nyilvánvaló, hogy a kérdést azért vetik fel, mert részben jól megy nekik és féltik egzisztenciájukat. De miért féltik? Hát nem látják, hogy a demokrácia minden törekvése az életszinvonal emelése? Ez több árut, több szolgáltatást jelent. A Standard-gyárat nem kérhetem fel rádióm megjavitására, a vizvezeték-csapokat sem a Weiss Manfréd-gyár hozza rendbe, cipőmet is a suszterhoz viszem javitani. A kisipar a hároméves tervvel együtt fog virágzani az ország javára és hasznára. A kiskereskedelemre is szükségünk van. Több áru, több fogyasztót jelent. Mi a kiskereskedőknek nem adhatunk különleges jogokat. Mi egyet tehetünk érdekükben, de az mindenkinek egyformán érdeke: árubőséget akarunk mindenből teremteni. A többi már a kereskedő dolga. A fogyasztó ugyanis ahhoz megy, aki két fillérrel olcsóbban adja az árut. Jószándékunkért a kisipartól és kiskereskedelemtől cserébe egyet kivánunk: legyenek szövetségeseink a spekulánsok és feketézők elleni harcunkban. Legyenek szövetségeseink a dolgozó nép érdekei szolgálatában.

Magyar Gyógyszerészek Centenáriumi Bizottsága

Budapest, VII., Akácfa ucca 45. **Telefon: 422—126**

Nem mondunk ugyanilyen biztató szót a nagykereskedelem ama része felé, amelynek létezése gazdaságilag nem indokolt. A feleslegesen az áru utjába ékelődő nagykereskedelmet fokozatosan kikapcsoljuk, leépitjük. Ezzel is olcsóbbá tesszük az árut.

ÖSSZEHASONLITÁS KÜLFÖLDDEL

Az utóbbi időben mind szükebb és szükebb térre szoruló reakció gyakran tesz összehasonlitásokat a külfölddel. A nyugateurópai országokban: Angliában, Franciaországban és Olaszországban tartós a gazdasági válság. Ismeretes mindnyájunk előtt, hogy Anglia öt évre szóló hatalmas amerikai kölcsöne néhány hónap alatt semmivé foszlott és az angol kormány kénytelen volt a hagyományos brit életszinvonalat jelentős mértékben leszállitani. Franciaország az infláció rémével küzd. Mindennaposak a sztrájkok. Az árak rohamosan emelkednek. Hasonló a helyzet Olaszországban, ahol a munkanélküliek száma megközeliti a 2 és fél milliót.

A svájci Szövetségi Tanács legutóbbi ülése bizottságot küldött ki az árak és a bérek megkötése céljából — mivel Svájcban inflációs jelenségek mutatkoznak. Az amerikai Egyesült Államokban az élelmiszerárak egy év alatt 40 százalékkal emelkedtek. A világ egyéb részeiben is infláció, sztrájkok, nyugtalanság, polgárháboru.

Szomszédaink közül mindnyájan ismerjük Németország és Ausztria helyzetét. Tudjuk, hogy Ausztria Magyarországgal ellentétben, nem az ország belső erőforrásaira, nem népének önmegtartóztató munkakészségére épitette gazdasági politikáját, hanem a külföldi hatalmak segitségére. Az eredmények, amelyeket ezzel a módszerrel nyugati szomszédaink elértek, mégcsak töredéke sem annak, amire mi hivatkozhatunk. Nyomor és kétségbeesés, népkonyha és alamizsnás katonai csajkarendszer van náluk. Idáig jutottak!

Csehszlovákiában és Lengyelországban megközelitették a háboru előtti termelés mértékét. Jugoszlávia meg is haladta azt és ugyanezt mondhatja el magáról a Szovjet-Unió is. Azok az országok tehát, amelyek a népi demokrácia alapján állva, a tervgazdaságon keresztül a szocializmus felé haladnak, nagyobb eredményt értek el, mint ahol a tőkés gazdasági rend szempontjai érvényesülnek. De ha az ő eredményeiket hasonlitjuk össze a magunk eredményével, akkor is meg kell állapitanunk, hogy gazdasági életünk helyzete kedvezőbb, mint Nyugat-Európa győztes országaié és az elszenvedett nagyméretü háborus pusztitások dacára elérjük azt a mértéket, amelyet a szomszédos népi demokrácia utjára lépett országok felmutatnak. De van tul ezen még egy fő szempont: függetlenek vagyunk. Önmagunknak épitünk uj hazát. Nem vagyunk gyarmat és nem leszünk! S bár tulnyomóan csakis saját erőnkre támaszkodunk, mégis napról-napra erősödünk.

A SZOCIALIZMUS UTJÁN

Népi demokráciánk további gazdasági megerősödése attól függ, hogy mielőbb elérjük és tulszárnyaljuk a régi rend munkatermelékenységét, csökkentsük termelési önköltségét. Népünk életszinvonal emelkedésének ez a garanciája, ez a reálbéremelés és a hároméves terv megvalósitásának utja. Nehéz és küzdelemteljes ut, de ahogy Gerő elvtársunk legutóbb a Magyar Kommunista Párt nevében összefoglalta: „Nemzetgazdaságunk a még meglévő ellenmondások és ellentétek kiküszöbölése és megszüntetése után továbbfejlődik a teljes harmónia, a szocialista gazdasági rendszer felé".

A felszabadulás után szép számmal akadtak, akik azt jósolták, hogy hazánkból nem lesz többé ország. Világszerte elismert ujjáépitési sikereink dacára még ma is szép számmal vannak ilyenek. Ha a rosszindulatu jósokon múlott volna, hazánk nem indult volna meg a felvirágzás utján. De megindult, mert mig az iparbárók, a nagytőkések és nagybirtokosok csak pénzükkel nőttek vállalataikhoz, üzemeikhez és birtokaikhoz, a munkás, a bányász, a paraszt és müszaki értelmiség számára, munkája kérdése élete kérdése. A felszabadulás első idejében a bányászok mérnökök fizetés nélkül, kenyér nélkül ezért dolgoztak. A parasztok ezért kinlódtak. Biztak munkájuk eredményében, biztak a népi demokrácia jövőjében, tudták, hogy áldozatvállalásuk meghozza a maga gyümölcsét.

A gyümölcs érőben van. Minden becsületes magyar érzi, hogy a szakadékból, melybe a reakció taszitotta hazánkat, biztató ütemben kifelé jutunk. A felfelé vezető uton gazdaságpolitikánk biztos utmutató. S ha igy lesz, ha ennek szellemében dolgozunk, továbbra is hazánk politikai és gazdasági összefogásáért, ugy bizonyos, hogy hamarosan olyan életszinvonalat érünk el, amilyent a magyar nép még nem ismert.

VAS ZOLTÁN

SZENT PÉTER
gzógyszervegyészeti laboratórium
(Budapest, V., Pozsonyi-ut 1. T. 123 - 373)
Készitményei a Közintézmények Gyógyszerrendelési Utmutatóiban a mai napig a következőképen szerepelnek:

OTI. PRIMOLAX 12-es pénzt csom szabadon
MABI. PRIMOLAX 12-es pénz. csom. szabadon
PRIMOVEROL 120 gr pénzt csom szabadon.
SEDIVAL tabl. 10-es B. I. szabadon
MÁVBBI. PRIMOLAX 12-es pénz. csom szabadon.
PRIMOVEROL 120 gr pénzt csom szabadon.
HYPNOBROMID liqu. 180 gr pénzt csom szabadon
SEDIVAL tabl. 10-es szabadon.
POSTABBI. SEDIVAL tabl. szabadon.

Az angol gyógyszerészet tegnap és ma

(Befejező közlemény)

Nagybritannia Gyógyszerésztársaságának negyedik működési területe a szakmai érdekképviselet, melyet 1921-ig, a National Pharmaceutical Union, azaz Nemzeti Gyógyszerészszövetség megalapitásáig, egymaga látott el. Ezen ujabb gyógyszerészegyesület megalapitásának igen komoly gazdasági okai voltak. Ezeket a gazdasági okokat a következőkben egyrészt azért mondom el, hogy lássuk, mennyire hasonlóak sok tekintetben ezek a problémák a mi problémáinkhoz, másrészt, hogy egy kis betekintést nyujtsak az angliai gyógyszerészet mai helyzetébe.

A tizenkilencedik század végén egyes gyógyszerészek a gyógyszerkülönlegességek áraiból meg nem engedett kedvezményeket kezdtek adni, „magyarul" percenteztek sokszor a nagykereskedői beszerzési áron alul árusitottak. Ez az állapot tarthatatlan volt, nem utolsó sorban etikai okokból is. Egy Mr. Glynn-Jones nevü eastend-i, rendkivül agilis és ügyes gyógyszerész állt az elégedetlenkedők élére. Külön árvédelmi szervezetet hivott életre, a Gyógyszerkülönlegességek Kereskedelmi Szervezetét (angolul: Proprietary Articles Trade Association, röviditve: P. A. T. A.), melynek tagjai: gyárosok, nagykereskedők és gyógyszerészek. A tagság önkéntes volt és ez magában hordta azt, hogy az erdemény kicsi volt. Ezen ugy segitettek, hogy egy ujabb, csábitóbb szervezetet hivtak életre, a Gyógyszerészek Védelmi Társaságát (angolul: Chemists' Defence Society), melynek csak azok a gyógyszerészek lehettek a tagjai, akik a Gyógyszerkülönlegességek Kereskedelmi Szervezetében is tagságot vállaltak és ezzel alávetették magukat ez utóbbi szabályzatnak is. A Gyógyszerészek Védelmi Szervezete arra szolgált, hogy a biróság előtt hivatalosan védje azon gyógyszerészeket, akik gyógyszerészeti tevékenységük közben valamilyen hibát követtek el, továbá tagjaiknak indemnitást biztositott és a kiszabott pénzbüntetést is ez a szervezet fizette ki, természetesen a tagsági dijakból. Mondanom sem kell, hogy mindenki igyekezett ebben a szervezetben résztvenni és igy az eredmény százszázalékos volt, a percentezést sikerült megszüntetni.

A angol gyógyszerészet mai helyzetének kialakulásában a legjelentősebb fordulót az 1908. évi törvénycikk jelentette, mely gyászos határkő az angol gyógyszerészek számára. Ez a törvénycikk mondotta ki ugyanis, hogy 1. nem gyógyszerész is lehet gyógyszertár tulajdonosa, ha felelős vezetőül gyógyszerészt alkalmaz, 2. a kialakult általános kereskedelem mintájára megengedte, hogy egy vagy több gyógyszertára is lehessen egy természetes vagy jogi személynek. Ezzel tehát megengedte a limited companyk, azaz a korlátolt felelősségü társaságok alapitását is gyógyszertárbirtoklás céljára. A limited companyk alakitása abban az időben áramlatszerüen terjedt Angliában s a rövidlátás nem vette figyelembe a gyógyszerészet különleges helyzetét, hanem a gyógyszerészi tevékenységet azonositotta akármilyen más kereskedelmi tevékenységgel. Ilyen körülmények között jött létre a hatalmas Boots-konszern, melynek ma a gyarmati fiókjain kivül Nagybritannia területén közel 2000 gyógyszertára van és majdnem annyi gyógyszertára van a Timothy White and Sons konszernnek is, melyeken kivül még számos nagy gyógyszertári vállalat működik. Közbevetőleg kell megjegyeznem, hogy Angliában összesen kb. 15.000 gyógyszertár van üzemben. Ez a körülmény vezetett oda is, hogy a gyógyszertárak drogériai-, háztartási-, fényképészeti cikkeket is árulnak, nem beszélve a nagyobbakról, melyeknek orvosi müszertáraik, optikai osztályuk is van, sőt a nagyobb Boots-gyógyszertárak még kölcsönkönyvtárt is tartanak üzemben.

Megemlitésre méltó az 1911-es betegségbiztositásról szóló törvénycikk, mely alkalmazottak részére ingyenes orvos- és gyógyszerellátmányt biztosit. Ma 400 font évi fizetésen alul kötelező a betegségbiztositás.

1920-ig Nagybritannia Gyógyszerésztársasága volt az egyedüli gyógyszerész egyesület. Ekkor, mivel működése a tulajdonos-alkalmazotti viszonyban nem volt kielégitő, vitatni kezdték, hogy jogosult-e ilyen kérdésekben dönteni. Az alapitó okmány ezt a jogot kifejezetten valóban nem biztositotta. A kérdés tisztázására az érdekeltek között barátságos megegyezés jött létre, melynek értelmében egy előre megállapitott kérdésben pert inditottak a Társaság ellen és a birósága bizták a döntést. A biróság ugy döntött, hogy a Társaság az alapitó okmány értelmében nem lehet az egész gyógyszerészszakma képviselője. Ennek alapján országos gyógyszerész konferenciát hivtak össze és megalakitották a Gyógyszertártulajdonosok Szövetségét, mely ma Nemzeti Gyógyszerész Szövetség (angolul: National Pharmaceutical Union) néven működik. Ezen szövetségnek a gyógyszertártulajdonosok 93 százaléka tagja és ezzel az arányszámmal a legnagyobb népszerüségnek örvendő érdekképviseletek közé tartozik. Ez az arányszám egyszersmind ékes bizonyitéka jólszervezettségének, ugy hogy érdemesnek találom működését is ismertetni. Mielőtt azonban ebbe belekezdenék, szeretném főtémámat befejezni.

1930-ban az általános világgazdasági válság erősen éreztette hatását az angol gyógyszerészetben is. A gyárosok, hogy forgalmukat fokozzák nem gyógyszerészek utján is hoztak forgalomba nem keresztes gyógyszerkülönlegességeket. Ennek megakadályozására elinditották a Gyógyszerészek Barátainak Mozgalmát, melynek keretében a gyárosokkal egyességet kötöttek. Megengedték a gyárosoknak, hogy a gyógyszertárak kirakataiban készitményeiket hirdethessék és megigérték nekik, hogy készitményeiket a közönségnek ajánlani fogják. Ennek ellenében a mozgalomhoz csatlakozott gyárosok, szám szerint kilencvenen, köztük a legtekintélyesebbek is, kötelezték magukat, hogy készitményeiket csak gyógyszertárak utján hozzák forgalomba.

Végezetül tehát még elsorolom röviden a Gyógyszerész Szövetség keretében működő szervezeteket, amelyek a következők: 1. Gyógyszerészek Védelmi Társasága, 2. Gyógyszerészek Kölcsönös Biztositási Intézete, 3. Gyógyszerészek Betegségi- és Öregségi Biztositó Társasága. 4. Gyógyszerészek Barátainak Társasága. 5. Nemzeti Gyógyszerész Szövetség Clearing Bankháza. 6. a Nemzeti Gyógyszerész Szövetség Gyógyszertárvá-

sáró és Jótálló Alapja. A Gyógyszerészek Védelmi Társaságának és a Gyógyszerészek Baráti Társaságának (ez a társaság legujabb formája a fentebb emlitett baráti mozgalomnak) müködését már érintettem. A többi alakulat lényegét már neve megmagyarázza.

A Szövetség a fentebbieken kivül még a következő szolgáltatásokat nyujtja: leltározás, adósságok nyilvántartásba vétele, védjegyezés, taksa kiadása, hirdetések, információs szolgálat stb, stb. Ezen kivül különböző tudományos és kereskedelmi ismereteket terjesztő könyveket és táblázatokat is kiad.

Ezeken kivül számos kisebb jelentőségü szervezet müködik a Szövetség kebelén belül és az egész szervezet nagyságára jellemző, hogy nyolcvan tisztviselőt foglalkoztat a Szövetség. Természetesen minden olyan bizottságban, mely bármilyen laza összefüggésben is van a gyógyszerészi tevékenységgel, állandó képviselettel rendelkeznek és oly nagy tekintélynek örvendenek, hogy még a városrendezésnek a szakmát érintő kérdéseibe is hathatós beleszólásuk lehet.

A legnagyobb sajnálatomra a gyógyszerész-munkatársak mai szervezettségéről, annak hiányában, nem tudok beszámolni. Kifejezett érdekképviseletük nincsen Angliában, de szükség esetén Nagybritannia Gyógyszerésztársasága müködik érdekükben.

Valószinüleg igen tisztelt Kartársnőimet és Kartársaimat érdekelni fogja, milyen ma egy londoni gyógyszertár. A gyógyszertár helyiségének kilencven százaléka a gyári készitmények és mellékcikkek raktározására és árusitására szolgál. A táraasztal a vevőközönségtől elkülönitve, a helyiség hátulsó részében található, ahol egy, esetleg két receptárius müködik. Az álványedények egyszerüek és a táraasztal közelében vannak elhelyezve. A fentiekből következik, hogy a receptura aránylag kis százalékát teszi ki a gyógyszertár forgalmának. A kézieladási cikkek előre lecsomagoltan várják a vevőt, zacskóban soha, lehetőleg üvegben expediálnak. A nálunk használatos pordobozokat üvegekkel helyettesitik. A recepturaforgalom nagysága azonban vidékenként erősen változik, igy pl. Skóciában csak ritkán rendel az orvos gyári készitményt. A történelmi hüség kedvéért megemlitem, hogy vannak régi berendezésü és beosztásu, u. n. „kontinentális" gyógyszertárak is, melyek külsőleg közelebb állanak a mi gyógyszertárainkhoz. A nagyobb gyógyszertáraknak penicillin tartalmu receptek részére külön helyiségeik vannak, üvegfalakkal és üvegpolcokkal, frigidairrel felszer , ahol a készitéshez szükséges eszközök steril állapotban várják használatbavételüket. Amikor a gyógyszerész fehér maszkjával belép ebbe a helyiségbe, azt hihetnők, hogy egy operációs terembe nyertünk betekintést.

Remélem sikerült Önöknek az angol gyógyszerészet multjáról és jelenéről, ha hiányosan is, de hü képet festenem. Ez is, mint az angol élet egyéb megnyilvánulása, telve van sajátossággal, egyéni különösséggel. Az angol gyógyszerészet fejlődésének bizony sok mozzanatát csak a szigetország izoláltsága, lakóinak saját, külön mentalitás teheti érthetővé.

ERÉNYI GYÖRGY

Orvosi vények letiltása. Dr. Dietzl László volt Máv. kórházi főorvos — bőrgyógyász egy tanárs.géd Bp., VIII., Gutenberg-tér 4. I. 2. fejléccel ellátott és Chocholus Lajos Rökk Szilárdu. 24. sz. alatti lakós beteg nevére kiállitott vényeket letiltom.

Budapest, 1948 február hó 19.

Dr. Jelenffy Szilárd r. alezredes.

Gyógyszertári szakmunkások

Közöljük minden szakosztályunkba tartozó segédmunkás-társunkkal, hogy az u. n. „laboráns-képzés" végre a teljes megvalósulás felé közeledik. Az előmunkálatok befejeződtek, most már csak egy miniszteri rendeletre vagy határozatra várunk, mely kimondja, hogy egy rövid tanfolyam elvégzése és a vizsga letétele után — a gyógyszertári segédmunkás szakmunkási képesitést nyerhet.

Ezt a tanfolyamot a szakszervezet, illetve szakosztályunk rendezi. Ezzel is jelezni akarjuk, hogy az egész tagság érdekeit képviselő, céltudatos munka megkezdődött. Ennek a tanfolyamnak és vizsgáztató bizottságnak minden tagja gyakorló gyógyszerész.

Kérjük segédmunkás-társainkat, laboránsokat és technikákat, hogy haladéktalanul jelentkezzenek szakosztályunkban. (Eötvös-utca 25/a, III. emelet.)

Ez a kiképzés természetesen szükségessé teszi azt is, hogy pontosan meghatározzuk a gyógyszertári szakmunkás müködési területét. Értsék meg végre azok, akik mindent elkövettek a laboráns-képzés elgáncsolására, mi nem a gyógyszerész kenyerére törünk, csak fel akarunk emelni és magunk mellett akarunk tartani egy velünk együtt dolgozó munkásréteget.

Ez a tiszta szociális cél vezet bennünket. Ennek jegyében és szellemében kérjük segédmunkás társainkat: jelentkezzetek a nemsokára megindulo tanfolyamra. Ne feledjétek el, hogy a mai naptól kezdve hivatalosan is tagjai lettetek a szakszervezetbe tömörült gyógyszertári dolgozók közösségének.

Soha többé nem nyulhatunk ugy a saját sorsunk intézéséhez, hogy rólatok megfeledkezzünk. Soha többé nem mehetünk ugy előre, hogy ne vigyünk titeket is magunkkal.

Erre az erős elhatározásra fokozottan módot nyujtanak a községek és intézmények kezébe kerülő gyógyszertárak. Az a töretlen, egyenes ut, mely egyszer talán, hamarabb mint gondolnánk, — az egész közegészségügy államositásához vezet.

(székely)

HIREK

Gyógyszertáráruházás. A népjóléti miniszter a budapesti Aesculap cimü gyógyszertár személyes üzleti jogositványát 178.974—1947. számu rendeletével **Sásdi Imre** teljesjogu gyógyszerészről **Sásdi István** teljesjogu gyógyszerészre; a budapesti Baross cimü gyógyszertár személyes üzleti jogositványát 187.651—1947. számu rendeletével **Csató Sándor** teljesjogu gyógyszerészről **Keresztes K. Lajosné sz Reviczky Alice** teljesjogu gyógyszerészre ruházta át. A kiskomáromi Angyal cimü gyógyszertár személyes üzleti jogositványa Pentz János teljesjogu gyógyszerészről **Petrovics Ferenc** teljesjogu gyógyszerészre átruháztatott.

A garabonci Szent Péter cimü gyógyszertár személyes üzleti jogositványa Petrovics Ferenc teljesjogu gyógyszerészről **Pentz János** teljesjogu gyógyszerészre átruháztatott.

Gyógyszerészgyakornoktartás engedélyezése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter, a népjóléti miniszterrel egyetértve, az egyetemi gyógyszerészképzésről szóló 32.900—1940. VKM. számu rendelet 6. §-a és a gyógyszerészgyakornoki gyakorlat szabályozásáról szóló 9.130—1943. VKM. számu rendelet 3. §-a alapján az alább felsorolt gyógyszertárvezetőket a gyakornoktartásra feljogositotta: Ladányi Andor, Bpest, VI., Andrássy-ut 55. Szent Bertalan gyógyszertár; Lázár József, Bpest, VIII., Teleki-tér 3. Teleki gyt.; Sándor Imre, Bpest, VIII., József-körut 80. Nagyboldogasszony gyt.; Sal János, Győr, Magyar Korona gyt.; Endrényi Ernő, Battonya, Salvator gyt.; dr. Takácsi Nagy Lóránd, Székesfehérvár, Isteni Gondviselés gyt. (190.689—190.690/1948. VI. VKM. szám.)

Helyesbítések a nem müködő patikák névsorához. Isteni Gondviselés gyógyszertár Balatonföldvár (müködik 1947 nyara óta). Tetétlen községben lévő fiókgyógyszertár nem háborus okok miatt van bezárva.

Szegeden nincsen nem müködő gyógyszertár.

Az erdőbényei gyógyszertár az olaszliszkainak a fiókja. Már 1943. óta hatósági jóváhagyással szünetel.

Helyesbités a hatósági kezelésben lévő gyógyszertáraknál.

Győr. Megváltó gyógyszertár volt tulajd. Kenyeres György. Hat. kezelője: Steiner János.

Székesfehérvár. Szent Háromság gyógyszertár Say Rudolf örök. Hatósági kezelő: Fodor István.

Makó. Szent István gyógyszertár tulajd. Mathész Jenő. Hatósági kezelő: Varró A. Béla.

Csetény. Hygiea gyógyszertár hatósági kezelője 1947. december 15-től dr. Agárdi János gyógyszerész.

Nagykanizsa, Orangyal gyógyszertár Hatósági kezelő: Pirané Hennert Erzsébet.

JOGREFORM. Arra a sok és egyre türelmetlenebb érdeklődésre végre nekünk is meg kell szólalnunk. Üzenjük, hogy nem tették félre, a törvényjavaslatot „nem furta meg" senki. De amig egy törvényjavaslat eljut odáig, hogy törvény legyen belőle, nagy utat kell megtennie. A törvény jogi részét az Igazságügyminisztérium is felülbirálja. Ez már meg is történt. De csak ezután kerülhet sor a törvényjavaslat indokolására, mely terjedelmében magát a javaslatot is tulhaladja. Ma azonban a Népjóléti Minisztérium már ezt a munkát is elvégezte. Igy tehát minden reményünk meglehet, hogy az igy felszerelt törvényjavaslat hamarosan törvényerőre emelkedik. (sz.)

Dr. Halmai János 1947 december 1-i számunkban megjelent „75 éves a kötözővarrta" cimü közleményét az Österreichische Apotheker Zeitung legutóbbi száma kivonatosan közölte.

Igazolási hirek. 1948. március 16-án igazolásra kerülnek: Dr. Sükösd József (4846—1946.), Csernus Lukács (5123—1946), Szentpétery Pál (1274—1946).

A háboru előtti évek átlagának egyharmadára csökkent a fertőző megbetegedések száma. A népjóléti minisztérium egészségvédelmi főosztálya jelenti: a fertőző betegségek terén januárban tovább javult az ország egészségügyi helyzete. A fertőző megbetegedések száma alig éri el a háboruelőtti évek átlagának egyharmadát. A kiütéses tifusz januárban lényegesen kevesebb megbetegedést okozott, mint az elmult években. A diftéria megbetegedések száma ugyancsak csökkent, az 1937-es évek átlagának egyharmadát sem éri el. A vörheny-kanyaró megbetegedések szintén ritkák. Gyermekbénulásos megbetegedés januárban mindössze négy történt. A fővárosban 1947 december végén 1,094.100 lakos volt, ezek között 130.000-el több nő, mint férfi. A születések száma hatalmasan megnövekedett. A halálozási arányszám visszaesett. A mult esztendőben sikerült Budapest történelmében először a csecsemőhalandóságot a tiz százalék alatt tartani. Budapesten a halálokok között ma is a harmadik legnagyobb pusztító a küdőgümőkór. A főváros nemibeteggondozó intézeteiben havonta 20.000 beteg fordul meg, a beteglétszám a mult év végén visszaesett, ami a helyzet javulását biztositja. A titkos prostitució fertőzöttsége jelentősen csökkent. Kitünően bevált a penicillin-kezelés, a gonorrheás betegek 90 százaléka reggeltől estig tartó gyógykezelés alatt teljesen meggyógyult. Halálos baleset a mult évben 527 volt (1946-ban 843), halálosvégü öngyilkosság 289 (1946-ban 313). Az élelmiszerhamisitások elszaporodtak és a tiszti főorvos azt javasolja, hogy a bünösök kerüljenek az uzsora- és még inkább a munkásbiróság elé.

(Szabadság.)

„TERLA"
Gyógyszerészek Szövetkezete
BUDAPEST.
Központi iroda, üzem és rendelés felvétel:
VII., KIRÁLY-UTCA 67. I. EMELET 7.
Telefon: 421—926
Steril kötszerüzem. Comprimaták. Betegápolási cikkek.

Csere-bere

Fol. Eucalypti-ért bármi chemikáliát adok cserébe.

Szerkesztői üzenetek

G. M. GÖRÖG SZABADSÁGHARCOSOK: Te ismersz engem és tudod, hogy gyakran ökölbeszoritott kézzel olvasom a tudósitásokat. Sajnálom, hogy elmult az idő felettem és nem állhatok közéjük. Azt is tudod, hogy engem még akkor sem lehet és szabad félreérteni, ha elveimet nagyonéha „taktikai" szempontból humorba csomagolom. Aki az én szavaimba mást olvas bele, azzal hasztalan is szállnék vitába. Hiszen én abban a cikkben éppen azt kifogásoltam, hogy egy nem egészen baloldali társaságot ugy kényszeritenek demokratikus megmozdulásra, hogy leszuratják velük a 10 forintos obulusokat. Különösen akkor, ha ráadásul még dicsekszenek is vele. Azt hiszik, hogy ezzel a tizforintos belépőjeggyel beférkőzhetnek a népi demokrácia szivébe . . . (sz.)

Többeknek: Szivesen közlünk előirásokat, akár kozmetikai készitményekről, recepturához szükséges előiratokról, vagy bármilyen gyógyszerészi munkálatokról. Kérjük errevonatkozó kivánságaikat velünk közölni. (M.)

„Kiváncsi" jeligére üzenjük, hogy levelét a beküldött mellékletlel együtt átadtuk a M. M. Sz. Sz. Gyógyszerész Szakoszály Intézőbizottságának (Budapest, VI., Eötvös-utca 25/a.) felhasználásra. Nevezett gyógyszerészt egyébként feddésel igazoltálk. (M.)

Ifj. L. D. Szegvár: Méltatlandodó sorait nem tehetjük magunkévá. Senkit sem kötelezhetünk arra, hogy zárt levelezést folytasson. Különben mégegyszer figyelmébe ajánljuk a már közölt szerkesztői üzenetet, hogy szerkesztőségünk teljesen ingyen közvetiti a kartársak adás-vételi kéréseit. (M.)

Érdeklődő: Praktikus receptek közlését rövidesen megkezdjük, addig is kérjük Kartársunkat, hogy a kivánt előirást ismételje meg. (M.)

Dr. K. Bp.: Mint irja, Ön is szeretne bekapcsolódni a Centenáriumi ünnepségek megrendezésébe. Örömmel vesszük jelentkezését és jól esett a dicsérő elismerés. (M.)

Többeknek: Apróhirdetésre, jeligés levelekre választ csak válaszbélyeg ellenében továbbit a kiadóhivatal.

F. L. Vác: A gyógyszerészek megszólitásáról szóló pár sor irását köszönjük. Igen sok vita folyt erről a kérdésről már eddig is. A szeptemberi Centenáriumi-hét keretében rendezendő előadás-sorozatba ezt a kérdést is felvesszük. Személyes ittléte alkalmával akkor szóljon hozzá Ön is a kérdéshez. (M.)

ÁTRUHÁZHATATLANSÁG. Amilyen hosszu a szó, olyan bonyolult a válasz is erre a kérdésre. A kérdés igy hangzik: kinek van több joga az átruházásra (apáról fiura) az élő, esetleg nem is idős apának, vagy annak-e, aki az ostrom alatt elpusztult? . . . Gyakorlatilag az a helyzet, hogy a halott nem ruházhat át sem patikát, sem egyebet, ellenben az élő igen. Elismerjük, hogy ez elvben igazságtalan. Azt is tudjuk, hogy legfeljebb 3—4 ilyen eset van az országban. Nem hisszük, hogy ne találnának megfelelő emberi jogszabályt az ilyen kirivó helyzetek tisztázására. Csak egy kikötésünk lehet: vizsgáljuk meg ugy az apát, mint a fiut, hogy mellettünk állnak-e, vagy az ellenségeink táborában . . . (sz.)

Apróhirdetések

Betegség miatt Győr megyei Kóny nagyközségben gyógyszertár bérbeadó. Helyben három orvos, vasutállomás. Hegel gyógyszertár, Kóny.

Keresem Baraczházy Jenő gyógyszerészt. Aki tud róla értesitsen. B. Kovássy István. Recsk.

Keresek kaucióval, bérbevételre, esetleg megvételre kb. 12.000-es forgalommal, pestkörnyéki vagy városi gyógyszertárat. Lehetőleg azonnalra. — Cim: dr. Puy József, Szécsény.

Családi okok miatt felelős vezetői állásomat elcserélném hasonlóval, vagy bérlettel. Cim a kiadóban.

Ferrum. Albuminat Pulv. 20%
és Tannin. Albuminat Kerat.
korlátlanul kapható a gyógyárunagykereskedésekben.

Vennék Dunántul középforgalmu egész reáljogu patikát. Cim a kiadóban.

Mátra aljában, ötezres községben, fővonal mellett, saját házban lévő, jó forgalmu gyógyszertáram elcserélném dunántulival. Választ „Családi okból" jeligére a kiadóba kérek.

Reáljogu gyógyszertár részemhez társat keresek 50—60 év körüli gyógyszerész személyében. Érdeklődés „Egyetemi város" jeligére a kiadóhivatalban.

Gyógyszertárbérletet keresek nagyobb városban, ahol gimnázium és van! Cim a kiadóban.

Jóforgalmu vidéki gyógyszertáram családi körülményeim következtében bérbeadó. Cim a kiadóban.

Reáljogu gyógyszertárat vennék. Cim a kiadóban.

A Gyógyszerész
Megjelenik havonta kétszer.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., Akácfa-u. 45. I. 2.
Telefon: 422—126
Hivatalos órák: d. u. 4—6-ig.
Felelős szerkesztő: HARANGI SÁNDOR. Telefon 344—311.
Felelős kiadó: SOMOGYI SÁNDOR. Telefon: 135—846.
Szerkesztik:
MÁRKUS DEZSŐ. Telefon: 422—126.
SZÉKELY JENŐ. Telefon: 162—856.
Laptulajdonos:
a M. M. Sz. Szakszervezet Gyógyszerész Szakosztálya.
Hoffmann József nyomdája, VII., Kazinczy-utca 5.

Kochmeister Frigyes Utódai
gyógyárunagykereskedés
Ismét a békebeli felkészültségével áll b. vevői rendelkezésére
Budapest, V., Gr. Klebelsberg-u. 8
Telefon: 120—356, 120—815
Távirati cim: Pharmachemia Budapest

Simonyi Pál
gyógyárunagykereskedő
Budapest, VI., Jókai-tér 3
Waldheim tabletta és tea magyarországi lerakata
Az összes bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességeket, drogot, chemikáliát raktárról szállit.
Gyors és pontos expediálás helyben és vidékre.
Telefon: 123-269

UJ!
Tehéntej + rizsnyák + dextrin-maltose
LACTORIZAN
normál csecsemő táplálék.
Megszünteti a megbizható tej beszerzésének és eltartásának gondját.
Korlátlan mennyiségben kapható.
Krompecher Tápszergyár készitménye.

Cardialis decompensatio
minden esetében:
LANACLARIN-CHINOIN
hazai digitalis lanataból készült
kristályos összglycosida
készitmény
Injectio Solutio Tabletta Suppositorium